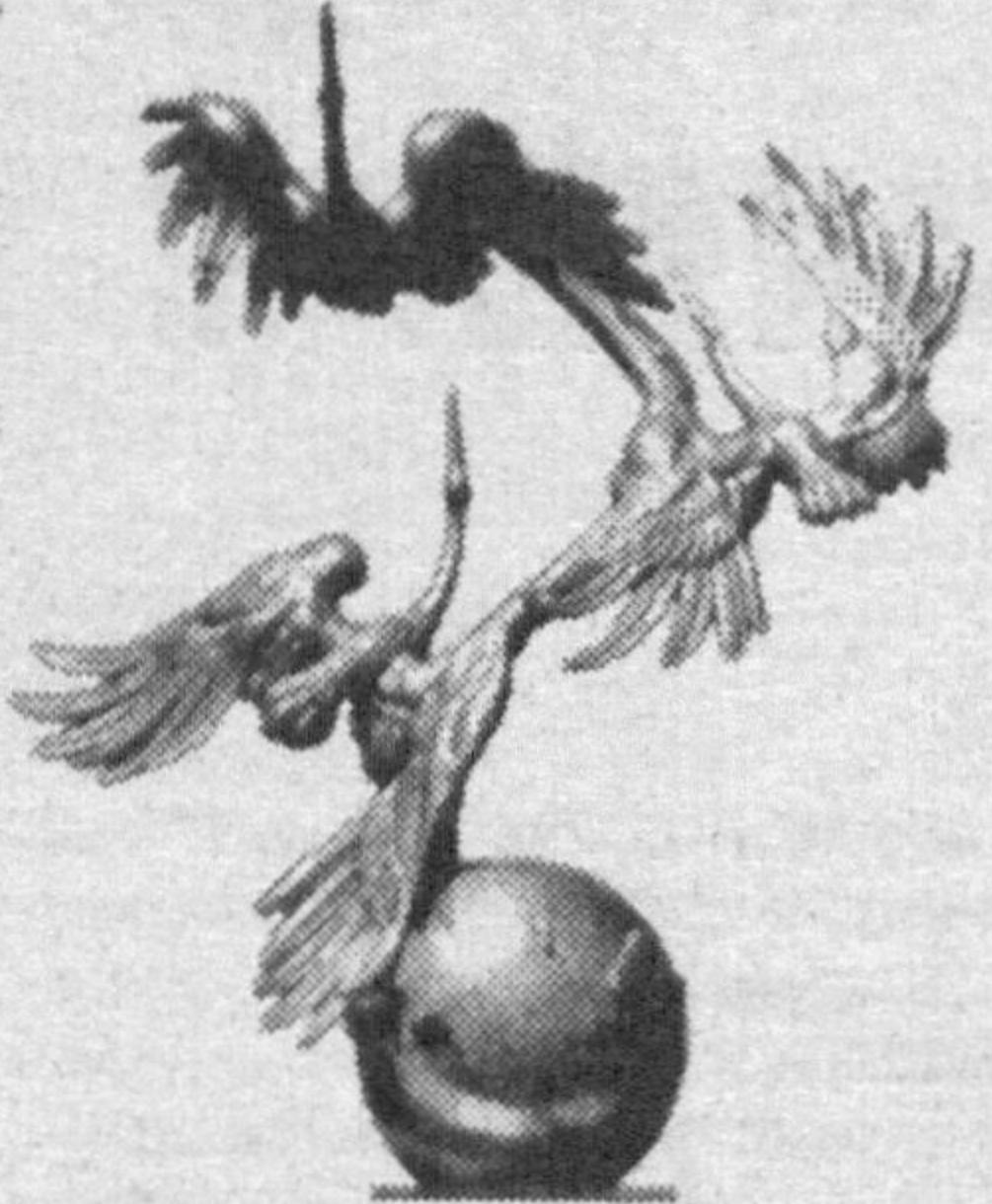

Калта юбка кийган «Барби»лар

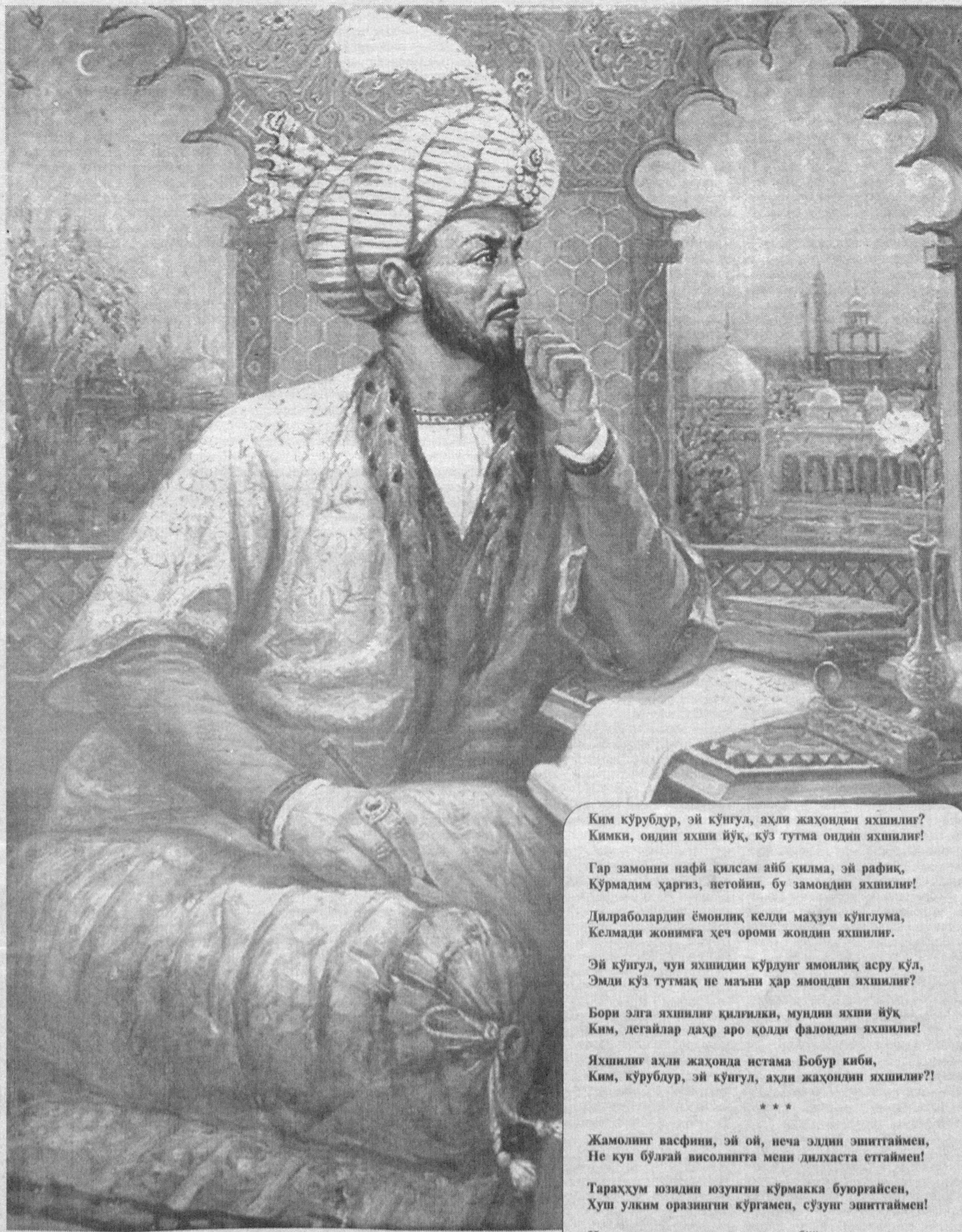
5-бет

Ishonch

Kasaba uyushmalari Federatsiyasi gazetasi *

* Gazeta 1991 yil 21 martdan chiqa boshlagan

Ким күрүбдүр, эй күнгүл, ахли жаҳондин яхшилиг?
Кимки, ондин яхши йүк, күз тутма ондин яхшилиг!

Гар замонни нафы қылсам айб қилма, эй рафиқ,
Күрмадым ҳаргиз, нетойин, бу замондин яхшилиг!

Дилраболардин ёмонлық келди маҳзун күнглума,
Келмади жонимга ҳеч ороми жондин яхшилиг.

Эй күнгүл, чун яхшидин күрдүнг ямоналиқ асеру күл,
Эмди күз тутмаң не маъни ҳар ямондин яхшилиг?

Бори элга яхшилиг қылғылки, мундин яхши йүк
Ким, дегайлар дахр аро қолди фалондин яхшилиг!

Яхшилиг ахли жаҳонда истама Бобур киби,
Ким, күрүбдүр, эй күнгүл, ахли жаҳондин яхшилиг??!

Жамолинг васфини, эй ой, неча элдин эшиттаймен,
Не күн бүлгай висолингта менин дилхаста еттаймен!

Тараҳхум юзидин юзунгии күрмакка буюргайсан,
Хүш улким оразингни күргамен, сүзүнг эшиттаймен!

Итингдүрмөн, сочинг запжирин бүйнүмгэ маҳкам қыл,
Ки, водийн фироқинг ичра қўрқарменки, йигиттаймен.

Тараҳхум қылмасанг ё бокмай истиғно била ўтсанг,
Тазарруй қылғамен ё йиглагаймен — ўзга нетттаймен??

Муассар бўлмаса бошимни қўймоқлик аёғига,
Бошимни олиб, эй Бобур, аёқ етганча кетттаймен!

Insonga naf
keltirish —
oliy baxt

2008 yil 14 fevral
№ 20 (2433)
payshanba

Бүгүнги сонда:

Муносабат

Садағанг кетай,
саҳоватли юртим!

3-бет

Жараён

Наномания

4-бет

Муаммо

Ёғоч аскарлар
хўружи

5-бет

Ҳайёт ва қонуни

Мўлжал аниқ
олинса

6-бет

Учрашув

Чироқ ўчиб
қолганда...

11-бет

Жаҳал келса...

Бемажал
отилган ўқ

13-бет

Спорт

Баҳодир йигит

14-бет

Шунингдек:

Энг қайноқ спорт янгиликлари,
энг мұкаммал TV дастур,
сканворд ва бошқа қизиқарли
мавзулар билан танишасиз.

Заҳиридин Мұхаммад Бобур
таваллудига 525 йил тўлди

2008 йилда Ўзбекистон Республикасини ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор вазифалари ва йўналишларини амалга ошириш чора-тадбирлари дастури

(Боши 2-бетда).

Бир ой муддатда - Вазирлар Маҳкамасига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш янада рағбатлантириш бўйича таклифлар киритсилар, бунда 2008 йилда ялпи ички маҳсулотда уларнинг улушини 48 фойзгача, 2010 йилда 50-52 фойзгача етказиш на-зарда тутилсин;

2008 йилнинг 1 майигача бўлган муддатда - шаҳарлар ва қишлоқ туманлари ахолисининг сифатли иммилли суви билан таъминланишини яхшилашга ва газни тежамили ишлатиша йўналтирилган янги лойиҳаларни халқаро молия институтларининг имтиёзли кредитларини жалб этган ҳолда амалга ошириш бўйича таклифларни ишлаб чиқсилар ва Вазирлар Маҳкамасига киритсилар;

Иккى ой муддатда - 2008-2010 йилларда республика минтақаларини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларини ишлаб чиқсилар ва белгиланган тартибда тасдиқласинлар, уларда кичик бизнес, санацичилик, бозор инфратузилмасини ривожлантириш, тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни кент жалб этиш асосида ахоли турмуш сифатини янада яхшилаш, бандлигини ошириш бўйича аник чора-тадбирларни назарда тутилар. Бунда шаҳарлар ва туманлар экспортга йўналтирилган ракобатбардош маҳсулотлар чиқариш бўйича замонавий, юқори технологияли ишлаб чиқаришларни ташкил этишга, хизматлар кўрсатиш соҳасини ривожлантиришга устувор аҳамият берилсин.

Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлан-

ган худудий дастурларнинг амалга оширилишини ўз маҳқисларida мунтазам равищда кўриб чиқсан.

13. Ўзбекистон Республикаси Кишлоп ва сув хўжалиги вазирлиги (Исмоилов), Иқтисодиёт вазирлиги (Хўжаев), Мехнат ва ахолини ижтимоий муҳофаза килиш вазирлиги (Хайтов) ёғ-мой ва озиқ-овқат саноати уюшмаси (Ғафуров), Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимларидан бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига шахсий ёрдамчи, дэҳон ва фермер хўжаликларида чорва моллари бош сонини кўпайтиришни ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни яхшилаш давлат дастурида белгиланган лойиҳаларнинг амалга оширилиши, шу жумладан:

сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш соҳасида лойиҳаларни амалга ошириш учун хорижий инвестициялар ва имтиёзли кредитларни кўшимча равища жалб этиш бўйича аник чора-тадбирлар кўриш;

14. Вазирлар Маҳкамасига (Ш.М.Мирзиёев) тегишли тузилемалар билан биргаликда вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар бошқарув органлари раҳбарлик лавозимларини вазирликлар ва идоралар марказий аппаратларининг жойларда иқтисодий ислоҳотларни чукурлаштириш, ахолининг иш билан бандлиги, турмуш даражаси ва сифатни ошириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, ишлаб чиқаришни модернизация килиш ва технологик жihatдан янгилаш, ушбу мақсадлар учун тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар жалб этиш бўйича кўйилган вазифаларни амалга оширишни таъминлашга қодир бўлган ёш, юқори малакали, профессионал тайёрланган ва тажрибали мутахассислар билан тўлдириш механизмини ишлаб чиқсан ва тизимили асосда

амалиётда кенг кўлласин.

15. Вазирлар Маҳкамасига (Ш.М.Мирзиёев) Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги (Азимов), Қишлоқ, ва сув хўжалиги вазирлиги (Исмоилов), Иқтисодиёт вазирлиги (Хўжаев), Мехнат ва ахолини ижтимоий муҳофаза килиш вазирлиги (Хайтов) иштирокида 2008-2012 йилларда сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш давлат дастурида белгиланган лойиҳаларнинг амалга оширилиши, шу жумладан:

сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш соҳасида лойиҳаларни амалга ошириш учун хорижий инвестициялар ва имтиёзли кредитларни кўшимча равища жалб этиш бўйича аник чора-тадбирлар кўриш;

2008 йилда мелиорация обьектларини таъмилаш ва тикилаш, шунингдек, реконструкция килиш ва қуриш бўйича назарда тутилган лойиҳаларнинг лойиҳа-смета ҳужжатлari оширишга ва шу асосда таълим жараённи сифатини тубдан яхшилашга, болаларнинг истеъоди ва қобилиятини барвакт анилаш, ёшларни соғлом турмуш тарзига жалб этиш, ёш оиласларни ҳар томонлама кўллаб-куватлаш бўйича чора-тадбирлар тизимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилсин;

замонавий мелиорация техники, машиналар ва бошқа механизация воситалари билан, шу жумладан лизинг асосида жиҳозланган, ишончли сервис хизмати билан таъминланган ижтисослаштирилган пурдат ташкилотларнинг ташкил этиши;

мелиорация ишларини молия лаштириш механизмларини тубдан токомиллаштириш, Молия вазирлиги хузуридаги Сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш жамғармаси ресурсларини ўз вақтида ва барқарор шакллантириш, Дастурда назарда тутилган мелиорация ишларини амалга ошириш учун ажратилган маблаглардан

самарали фойдаланилиши устидан қатъий назорат ўрнатисин.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишлари натижалари ҳар чорақда Вазирлар Маҳкамасига маҳлисида мухкамаси қилинсин.

16. Вазирлар Маҳкамаси комплекслари, Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимларидан, вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари «Ёшлар йили» давлат дастурида бўлимлари ва бандларининг белгиланган муддатларда тўлиқ ва сўзсиз бажарилиши юзасидан аниқ чора-тадбирлар кўрсинар.

Бунда амалдаги қонун ҳужжатлари ва норматив-хуқуқий ҳужжатларга кўшиналар ва ўзгартиришлар киртишга, педагог кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш даражасини яхшилашга ва шу асосда таълим жараённи сифатини тубдан яхшилашга, болаларнинг истеъоди ва қобилиятини барвакт анилаш, ёшларни соғлом турмуш тарзига жалб этиш, ёш оиласларни ҳар томонлама кўллаб-куватлаш бўйича чора-тадбирлар тизимини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилсин;

17. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўтга маҳсус таълим вазирлиги (Парғиев), Ҳалқ таълими вазирлиги (Жӯраев), Иқтисодиёт вазирлиги (Хўжаев), Мехнат ва ахолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги (Хайтов) Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларидан билан биргаликда:

иккى ой муддатда бугунги кундан мутахассислар тайёрлаш ишларининг ахволини инвентаризация

килсинар ва пухта ўрганиб чиксинлар, ҳар бир мутахассислик бугунги куннинг реал талабларига қанчалик жавоб берисини ва уларга бўлган талабни аниласинлар ҳамда шу асосда Вазирлар Маҳкамасига ижтисослаштириш юзасидан тақлифлар киритсилар;

янги умумтаълим мактаблари, лицеилар ва касб-хунар коллежларини фойдаланишига топшириш, фаолият кўрсатадиганларни мукаммал реконструкция қилиш ва таъмирлаш бўйича 2008 йил учун белгиланган топшириклиарнинг ўз вактида ва сифатли бажарилишини таъминласинлар, бунда 2009 йил якунларига кўра ўкувчиларнинг бепул маҳбубий умумий ва уч йиллик маҳсус, касб-хунар таълими билан тўлиқ қарраб олинишига эришишини назарда тутилар.

18. Мазкур Дастурнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасига (Ш.М.Мирзиёев) ҳар чорақда кенгайтирилган маҳлисида вазирликлар, идоралар ва худудий бошқарув органлари раҳбарларининг 2008 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор вазифалари ва йўналишларини амалга ошириш чора-тадбирлари Дастурда назарда тутилган топшириклар ва вазифаларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларини эшиши юклансин.

Бунда амалдаги қонун ҳужжатлари ва норматив-хуқуқий ҳужжатларга кўшиналар ва ўзгартиришлар киртишга, педагог кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш даражасини яхшилаш, унумдорларни ошириш ҳамда фермерларни кўллаб-куватлаш бўйича ўта мухим вазифалар турбиди. Тўғриси, тупроқнинг шўрланиш даражаси юқори бўлган ва еости сувлари юзага чиқсан жойлар дэҳончилик учун яроқсиз бўлиб қолаётгани жуда ачинарли ҳол. Мелиоратив жараёнда қаташмаётган ёпик горизонтал дренаж тармокларини, ташландик коллекторларни ҳамда талон-тароҳ қилингандан ишламаётган вертикаль дренаж кукулларини кўриб жуда ачинасиз. Айниқса, бундай ҳолат Сирдарё ва Жиззах вилоятларида, Қорақалпогистон ва Фарғонада кўзга ташланади.

Мелиорация соҳасида бу йилги режалар улкан. Бунга пухта тайёр гарлик кўрилди. Масаланинг моҳиятини аниқлаб, режалар кўлламини белгилашади Ўзбекистон Президентининг ўтган йили кузда қабул қилинган «Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тизимини тубдан токомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги» фармони катта аҳамият касб этиди. Энди уларни амалга оширишда ўтган йили Молия вазирлиги хузурида ташкил этилган Сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш жамғармаси мухим рол ўйнайди.

Бизда барча саъӣ-ҳаракатлар инсон манбаётларига, инсонни ўзгарадишини қондиришга йўналтирилган. Бу йил ҳам кенг кўлламли бунёдкорлик ишлари билан тарих саҳифаларидан муносиб ўрин эгаллашига шубҳа йўқ.

**Иброҳим НОРМАТОВ,
сиёсий шархловчи**

Садағанг кетай, саховатли юртим!

мир Путин
ўтган йили

Россияда иккى миллиондан ортиг

оғир жиноят очилмай қолганини

надомат билан гапирди. Курбон

бўлганлар ва дом-дараксиз кетап-

лар орасида ноқонуний мигрантлар

ҳам озасидан эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистон бўйдой,

ун, мева-сабзавот, курук мева ва

бошқа ўта зарур озиқ-овқат маҳсулотлар

билан ўз ахолисини тўлиқ ташлаётган

жадиддатни шиддати чакки эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистон бўйдой,

ун, мева-сабзавот, курук мева ва

бошқа ўта зарур озиқ-овқат маҳсулотлар

билан ўз ахолисини тўлиқ ташлаётган

жадиддатни шиддати чакки эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистон бўйдой,

ун, мева-сабзавот, курук мева ва

бошқа ўта зарур озиқ-овқат маҳсулотлар

билан ўз ахолисини тўлиқ ташлаётган

жадиддатни шиддати чакки эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистон бўйдой,

ун, мева-сабзавот, курук мева ва

бошқа ўта зарур озиқ-овқат маҳсулотлар

билан ўз ахолисини тўлиқ ташлаётган

жадиддатни шиддати чакки эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистон бўйдой,

ун, мева-сабзавот, курук мева ва

бошқа ўта зарур озиқ-овқат маҳсулотлар

билан ўз ахолисини тўлиқ ташлаётган

жадиддатни шиддати чакки эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистон бўйдой,

ун, мева-сабзавот, курук мева ва

бошқа ўта зарур озиқ-овқат маҳсулотлар

билан ўз ахолисини тўлиқ ташлаётган

жадиддатни шиддати чакки эмас.

Бугунги кунда Ўзбекистон бўйдой,

ун, мева-сабзавот, курук мева ва

бошқа ўта зарур озиқ-овқат маҳсулотлар

Сарҳадлар оша...

Мактабни битираётган кезларимиз. Калбларда орзулар лиммо-лим. Хар ким турли шахарга ўқишига бориши мўлжаллаған. Алламаҳалгача дарс тайёрлаб навбатдаги имтиҳонларга ҳозирлик кўрамиз. Сўнгра ўзимизча бизга яқин орада ҳар чўпидан тортиб бир кафт тупроғига азиз бўлиб қоладиган қишлоғимиз кўчаларини, боғ ва далаларни айланамиз. Бу гал ҳам эртанги имтиҳонга ҳозирликни якунладик-да, қишлоқ бўйлаб сайрга чиқдик. Ўн беш кунлик ой муаззам кошинли, бир маҳаллар кўёш ёғдусида ялтираган, ҳозир қаровсизликдан гуллари ўча бошлаган, минерал ўйтлар омборига айлантирилган масжид тепасига, унинг ҳовлисидағи осмонўпар садақайрағочлар учига осилиб олиб беармон нур сочади. Садақайрағочлар ўртасидаги ҳовуз қирғоқлари одамни ҳайратга солади. Илдизлар шу даражада чирмашиб кетганки, ҳовузни бир қарич кенгайтириш ҳам, торайтириш ҳам мумкин эмас. Бир пайт Шермат менин туртди:

— Ҳовуз эгаси роҳатланиб «музика»ни авжига чиқараյтири!

Ҳаммамиз кулиб кўйдик. «Ҳовуз эгаси» — масжид рўпаратидаги ҳовлида яшайдиган Ўрмон бобо. Ёши тўқсонга яқинлашиб қолган. Аммо ҳали бардад. Кўпинча уйи туриб ҳовуз бўйида ухлайди. Сабабини сўрасча, ҳовли дим, бу ер эса ҳам салқин, ҳам шабада дея ҳавоб бераркан.

Бобо кекса бўлса-да, ҳамон сергак. Тиқ этган товушни пайқайди. Бизнинг шарпамизни эшишиб бошини кўтарди.

— Кимсан?

— Бобо, биз, болалар! Сайр қилиб юрибмиз.

— Сайр учун топган вақтингни қара-я! — барибир Ўрмон бобонинг жавоби оҳангидан норозилиги сезилмасди.

— Ҳозир кетамиз, бобо, йўлдан ўтиб боралямиз холос.

— Каерга ҳовликасан, қаёқча ҳам борардинг ҳозир!

Бобонинг ҳангомалашиш учун шерик топилганидан мамнунлиги сезиларди. Унинг атрофидан жой олдик.

Бобо носқовоини топиб тили остига бир чимдим нос ташлади. Ўрмон бобонинг истагини сезган Шермат гап билан китиқлади.

— Қишлоғимиз улуғиям ўзингиз, унинг тарихиниям ҳеч ким сизалик билмайди.

— Сўнг гўё соддалик билан кўшиб кўйди:

— Шерлар кўрғони бўлгандек Шерқўрғон дейишади. Шер нима қиласди бунақа шаҳарсифат жой-

да?

Биз шеригимизнинг айёрилигига кулиб кўйдик.

— Ҳа, болам-а, болам, — бобо носини туфлаб ташлаб баш чайқади ва аста ҳикоясини бошлади.

— Сен қишлоқни ҳамиша бунгидек бўлган деб ўйлайсанми? Бир маҳаллар бу ерда қамишзорлар шовуллаган, минг турли қушлар ғужон ўйнаган.

Энг катта боболаримиз ов қилиш учун шу ерларга келишган. Қарашсаки, ҳар тараф тўла ҳайвон. Тустувук ва қаркуноқ дейсанми! Қийиклар ҳам шаталок отиб ўйнаб юрганиши. Овчилар хурсанд бўлиб, чайла қуришибди. Бир кеч ўйкуга ётишганларида фалати ириллаш эшитилибди.

Овчилар чайланинг нариги четига қочибди. Бу хол ўша ерда ҳам тақрорланибди. Сўнг чайла девори шитирлаб одам сонидан йўғонроқ ғула тешиб кирибди.

Овчилар кўрқа-писа қарашса, шернинг обёғи эмиш. Ораларида ги дадилроғи силаб-сийласа бармок йўғонлигидаги чақирикан ҳайвон оёғига кириб синиб қолган экан. Овчилар тиканакни тишлари билан суғуриб ташлаб ўрнига нон чайнаб боғлаб кўшишибди. Иш битгач, оёқни силаб-сийлаб тортиб олишга имо килишибди. Тонгта яқин чайла яқинида гуипилаган товуш эшитилибди. Чиқиб қарашга ҳеч кимнинг юраги бетламабди. Атроф ёришгач чайла тешигидан кўрқа-писа кўз ташлашса, яраланган каттаги на кийик питиллаб ётган эмиш...

лиги, ҳайвонларни боқиши учун ўт-ўлан сероблиги боис овчилар маҳалласи юзага келибди. Илк чайлалар шер билан боғлиқлигидан янги жой Шерқўрғон деб атала бошлабди. Биз мактабни битираётган маҳалларда қад керип турган садақайрағочлар шундан ёдгорлик экан. Кейинчалик тарих-география ўқитувчиси бўлиб етишган синфдошимиз Шермат Алматовнинг гувоҳлик беришича, Фарғона водийсида кўрғон номи билан боғлиқ қишлоқлар кўп (Шерқўрғон, Учқўрғон, Тўракўрғон, Тепақўрғон ва х.). Аммо Шерқўрғон якка-ю ягона. Ҳозир бу ерда саккиз мингга яқин киши истиқомат қиласди.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ishonch» мухбири

Кишлоғим шерлар кўрғони бўлган экан

Мұхбир мұаммөт кўтаради

**Бир дўстимнинг ўғли дадасиникидай «Дамас» мингиси келиб қолибди.
«Тугилган кунимга «Дамас» олиб берасиз» деб ҳарҳаша килаверган. Бозорга чиқиши-са, турли-туман «Шевро-лет», «Жип», «Мерседес»лар кўпу юртимизда чиқарила-диган машиналардан бирор-тасининг ўйинчоги йўқ экан.
Ўзимизга машиналар ясада олишни бошлаганимиздан кейин болаларни унугиб кўйдик чоғи.**

учун ясайдиган сопол эсдаликларни ҳисобга олмагандага миллий эртак қархонларимиз акс эттирилган ўйинчоқларни топиб бўлмайди.

Хатто чет эл ўйинлари - ю ўйинчоқлари дўкондорларимиз учун даромад ортириш манбаи бўлган тақдирда ҳам бу тарбияга салбий таъсир кўрсатмай қолмайди. Қанчадан-канча валютанинг чет элга чиқиб кетаётганига эса тадбиркорларимиздан ўпкаламасдан иложимиз йўк.

Дунё гоявий курашлар майдонига айланган. Бутун-бутун милиатлар ёвромадданият умомида фарқ бўлиб кетаётган пайтда миллий фоя тарбиботининг илк босқичи бўлмиш соҳага эътибор камдек туюмаятими? Президентимиз Марғилон шаҳрининг 2000 йиллиги тўйида ҳунармандлар расталари билан танишаётib, уларга миллий ўйинчоқларни кўйлайтириш кераклигини таъкидлаганди айнан миллий фоя тарбиботи масаласини назарда тутган эди.

Ўзимизнинг самолёту машиналаримизни ишлаб чиқариш, милиция ва ёғоч армиямизни шакллантириш пайти келди. Улар, албатта, милият маданияти ҳимоясида туриши тайин.

Улугбек ИБОДИНОВ,
«Ishonch» мухбири

Ёғоч аскарлар хуружи

Хуллас, бола бечорага мажбуран «БМВ» тикиштирилади — «Made in China». Бу ўйинчоқлар нимадан ишлаб чиқариляпти, бола саломатлиги-ю тарбиясига нечогли фойда-зарар эканини турли-туман «Наташа»ю «Барби»лар тўлиб-тошиб ётган тиқилинч растана олдида ўйлашга ҳам, текширишга ҳам имкон йўқ. Шундай қилиб ўзимиз сезмаган ҳолда болаларимиз саломатлиги ва тарбиясини бегона кўлларга индамай топшириб юборяпмиз. Бу кўлларнинг қанчалик ишончлилиги ўтган йили даромад орқасидан чопиб, ўйинчоқлар ясашда заҳарли бўёклардан оммавий тарзда фойдаланган учун жаҳон бозорларида ушбу маҳсулотлар

га таъкиқ кўйилгани мисолида яққол намоён бўлади.

Ўйинчоқларнинг инсон тарбиясидаги ўрни бекиёс. Гўдак илк бор оламни ўйнлар орқали англай бошлайди. Инсон болалигига ўйнаган ўйинчоқлар образи унинг онгига муҳранини қолади. Келажакда қандай касбни танлаши, қобилиятларининг ривожланиши, қайси ахлоқ меъёрларига амал қилиши маълум маънода боланинг ўйинчоқлари билан узий боғлиқ.

Одатда фарзандларимизга ўйинчоқларни килар эканимиз, қизларга чиройли кийинган кўйирчоқлар, ошхона анжомларини, ўғил болаларга машина, турли курол-яроғларни танлашга ҳаракат қиламиз. Шу

пайтда инсон шакллана бошлиди. Кўйирчоқни ювиб-тараб, эртаклар айтиб беради. Душманлар билан жанг қилиб ватан ҳимоясига тайёрланади. Бироқ қизалокларимиз «кимларга» алла айтиб бераятпи? Шўролар замонида улар «Наташа»ни эркалаб катта бўлишиди. Ҳозир эса узун оёқларини кўз-кўз қилиб, калта юбка кийган «Барби»ларни деярли ҳар бир хонадонда кўриш мумкин. Ўзимизда ишланган мултфилмлар, болалар учун бадиий филмлар бармок билан санарли.

Ўйинчоқлар саноати нефт, пахта, олтин каби катта даромад келтирадиган бизнес турларидан ҳисобланади. Ўспиринларимиз компютер олдидан кетмай дунёни маҳлуклар

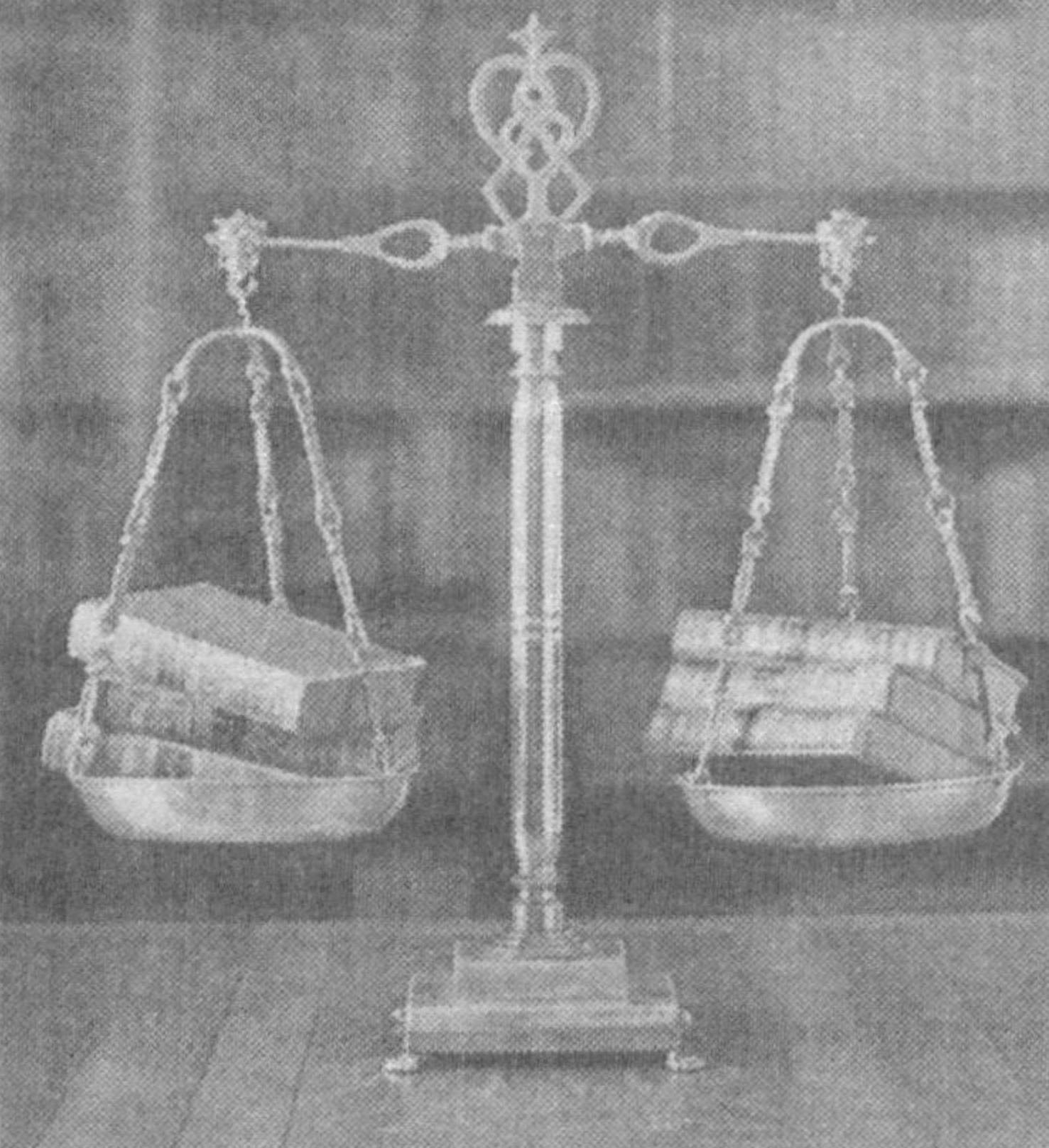
Хукукий сабоқ ўрида

Сабогинг, аникроғи, бирор хукукий саволга жавобинг ё мақоланг атиги бир кишининг дардига малҳам бўлса, ўзингни баҳтиёр хис этасан. Аксинча, баъзан дард тўла мактубни ўқиб, маҳзун тортасан, мадад беролмасанг, ожизлигиндан ижирганиб кетасан. Шукурким, конунчилик тобора такомиллашиб бормокда. Кўнглинг бир нарсадан равшан тортади, халқимизнинг хукукий маданияти юксалган сари, оддий фуқаронинг «нонини тия килиб бермоқчи» бўлгандарга сичқоннинг ини минг танга бўлиб колади.

Жиззах туманлараро судининг ажримида шундай дейилади: «Улуғмуродов М. судга ариза билан мурожаат килиб, мол-мulkни бўлишини, уйдан хисса ажратишни ва болани олиб бериши сўраған.

Мўлжал аник олиса...

(Хатларга бир назар)

Инсонда ҳамма нарса: юзи ҳам, кийими ҳам, қалби ҳам, фикри ҳам гўзал бўлиши керак деган эди бир рус ёзувчиси. Кишининг чехраси, либоси кўзга яққол ташланади, аммо маънавий олами айтган каломида, хатти-ҳаракатида зоҳир бўлади.

«Ўйнгдаги ахлатни кўчага чиқарма» деган гап бор. Тўғри маънода бу нотўғри. Ахлатни кўчага чиқармай, қаерга чиқаради? Муҳими бунинг кўчага маъноси: оиласнда бўладиган ҳар қандай яхши-ёмон гапни кўчага достон қилаверма. Ҳатто ёпиқ суд мажлисида кўрилган можарони ҳам кишилар газетага ёзишади. Газетага ёзилгани — омма билсин дегани.

Ишонч билдириб, бизга мактуб йўллаған газетхондан миннатдормиз. Иложи борича ёрдам киласиз. «Инсонга наф келтириш — олий баҳт» нафақат касаба уюшмаларининг, балки таҳририятилизнинг ҳам шиоридир. Аммо мурожаат қанчалик самимий ва асосли бўлса, бизнинг жавобимиз ва араплашувимиз шунчалик осон кечади.

Пойариқ туманидан С.Тайловков: «Мактабимиз директори бошқа ишга ўтдим деб, ариза ҳам бермай кетиб колган ходимини 45 кундан кейин яна ишга олди, ишга келмаган кунлари учун ҳам ишҳаки ёзib берди, шу тўғрими?», — деб ёзиди.

Ходим ўз вазифасини ҳалол ва вижданан бажариши шарт. Унинг вазифалари ички тартиб-қоидларда, интизом тўғрисидаги низомларда, корхонада қабул килинган локал ҳуқуқатларда (жамоа шартномаси, йўриқнома ва х.), меҳнат шартномасида аниқ белгилаб кўйлади. МКнинг 100-моддасига мувоғиқ ходимнинг вазифасини бир марта кўпол равишда бузганлиги меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилишга сабаб бўлади. Узрсиз сабаблар билан ишга чиқмаслик ҳам меҳнат вазифасини бир марта кўпол равишда буших хисобланади.

Шунингдек, мансабдор ўз ваколатини суистеъмол қилиши натижасида давлат ва жамоат манфаатига зиён етказганлиги учун ҳам жавобгарлик кўзда тутилган. Бу масала ваколатни идоралар томонидан ҳал килинади.

Олот тумани Талқонсаёт қишлоғининг Файзибод маҳалласида яшовчи Рустам Жўраев ўндан ортиқ жойга мурожаат қилганини кўрсатган. Ишдан ноҳақ бўшатилганлиги, турмуш шароити оғирлиги, ҳамма жойда таниши-билишчилик оқибатида унинг арзини њех ким тингламаётганлигини ёзган.

Кисман келтирамиз: «Фуқаро-

масъулияти бор. Бизга хат жўнатаётгандарнинг баъзиларидан «Ishonch»ни ўқийсизми ўзи деб сўрашга тўғри келади. Нарпай туманидан бир киши икки йил илгари бўшаб кетган муҳаррир номига хат юбориб, материалини чиқарышни талаб қилибди. Таҳририят томонидан асосли ради этилган материалини чиқарышни талаб қилишга њеч кимнинг ҳаққи йўқ. Бу қонун та-

лаби.

Шахрисабз туманидан хат келди. Баъзи идораларнинг ходимлари шаънинг ҳақоратомуз гаплар ҳам бор. Келтирилган фикрлар бирор ҳуқуқат билан тасдиқланмаган. Идораларга мурожаат қилинганинг ҳуқуқий асослари, судга шикоят қилиш тартиби тўғрисидаги қонунларни титкилай-титкилай каттагина маърифий мақола битдик. У чиққач, кўп ўтмай айнан ўша аризанинг нусхаси келиб турибди. Буни нима деса бўлади?

Сирдарёдан келган хатда аризачи мулкимни олиб бермаган судяни, котибни ишдан бўшатинг, газетада танқид қилиб чиқинг, талаб қиламан деб ёзди. Яхшиси, унинг судга киритган даъво аризаси-ю суд ажримини қисман келтириб, сўнг мулоҳазаларимизни баён қилайлик. Асосий мақсад ҳам қонунни тушунтириш-ку.

«Мен, Улуғмуродов Муҳаммадбашир, жавобгар Ҳалимова Муҳаббат билан турмуш курганимдан кейин иккита фарзандли бўлдик. Шу давр мобайнида бизга давлат тарафидан ўй-жой берилди. Вакт ўтгандан кейин хотиним Ҳалимова Муҳаббат ... топиб, ҳар хил найранглар қилиб, акаларига мени ёмонлаб... 1993 йилда акалари менинг жонимга сункасад қилиб, иккинчи қаватдан итариб юборишиди. Шундан кейин ўзимни билмайман, мени ота-онам даволатиб ўзимга келтириши. ... отам мени даволатиши учун беш миллион сўм сарф килган.

Хозирги даврга келиб, оила куриб яшамодман. Шунинг учун менга тегишли бўлган мол-мulkни, яни 8 хонали ўй-жой, 1 та шифонер..., чойнак, пиёла, тилла узук... (18 хил нарсани кўрсатган). Унга ярми, менга ярми тегса ҳам бўлди.

Ишни судда кўриш харажатлари жавобгар Ҳалимова Муҳаббатдан ундирилсин!»

Фуқаролик ишлари бўйича

Улуғмуродов М. ФКнинг 154-моддаси талабларига риоя килмай, белгиланган тартибда 2 нусхада даъво ариза, 6210 сўм давлат божи, ўй-жойнинг ҳуқуқатлари, фарзандларининг түғилганлик тўғрисидаги гувоҳномаси нусхаси, никоҳ гувоҳномаси, яшаш жойидан маълумотнома, паспорт нусхаси, мол-мulk рўйхатини илова килмаган.

Суднинг тўғри талабини бажариш ўрнига турли идораларга шикоят йўллаш оқилиларидан эмас.

Айниқса, оиласвий муносабатларни достон қилиш йигит кишига ярашмайди. Орадан 15 йил ўтиб, ҳуқуқини талаб қилаяпти. Тўғри, шахсий номулкни ҳуқуқларни ва бошқа номоддий бойликларни химоз қилиш, фуқаронинг ҳаётига ёки соғлиғига етказилган зарарни тўлаш ҳақидаги талабларга даъво муддати жорий қилинмайди. Оиласвий муносабатлардан келиб чиқадиган талабларга нисбатан ҳам даъво муддати кўлланмайди. Аммо «келин»нинг акалари уриб, жиноят содир қилган бўлишса, жазони ижро этиш муддати билан кетганлиги муносабатларни талаб қилиб олиниши мумкин. Аризачи ўй-жойга қонуннинг 12-моддасини кўллайдилар. ФКнинг 228-моддасига кўра, мол-мulk бошқа шахснинг қонунсиз эгалигидан талаб қилиб олиниши мумкин. Аризачи ўй-жойга кўйилмаган бўлса, нега у собиқ ўй эгасининг мажбурияти учун жавоб бериши керак? Такрорлаймиз, балки ҳақиқий ҳолат бошқачадир. Биз бу гапларни кишиларни ҳуқуқий мушоҳада юритишга ундаш учун айтаямиз, холос.

Фаргона шахридан А.Убайдуллаев ёзди: «Мен 2005 йил 9 июнда Жиззах шахар Заргарлик маҳалласидаги 17-йининг 8-хонадонини Ф.Бойхўрозовдан сотиб олган эдим. «Асака» банки шахар хотарисига бу ўй гаровга кўйилмаганлиги, Ф.Бойхўрозованинг ушбу банкдан карзи ўйлиги ҳақида хат ҳам берган эди. Ишни менсиз кўриб чиқкан фуқаролик суди олди-сотди шартномасини бекор қилиб, ўйдан чиқишимни талаб қилаяпти. Мальум бўлишича, ўйнинг собиқ эгаси банкдан 3 миллион сўм қарз олиб, тўламай юрган экан. Хозир унинг қаердалиги номалум. Мен карзни тўлашга розиман. Болаларим билан киши куни қаерга бораман?»

Ахвол балки бошқачадир. Аммо хатга ишонадиган бўлсан, бир нечта қонунбузилиш ҳолатлари бордек кўринади. Мъалумки, мулкни гаровга кўйиш шартнома интизомини мустаҳкамлашга хизмат қилади. Шунинг учун банк томонидан бериладиган кредитлар гаров билан кафолатланади. Бу қарздорни зими масига олган мажбуриятини бажаришга мажбур қиладиган чоради.

Биттаси бўлмас, биттаси тегар деб шикоятини камон ўқидек ҳар тарафга йўналтираверган билан иш битмайди. Хат муаллифи бир мерганким, унинг кимлигини чиройли ов куроли эмас, мўлжалга олган нишони белгилайди.

Довуд МАДИЕВ,
ҳуқуқшунос

Лупшанба

07.05 Гандбол. Лига чемпионов. Мужчины. «Киль» (Германия) - «Человеки медведи» (Россия).

23.25 Биатлон. ЧМ. «Вести-спорт».

08.45 «Вести-спорт».

08.00 «Зарница с чемпионом».

10.15 «Зарница с чемпионом».

11.10 «Вести-спорт». Местные вести.

10.15 «Французские победы».

11.10 «Вести-спорт».

10.15 «Зарница с чемпионом».

11.15 Легкая атлетика. Кубок Европы.

11.45 «Вести-спорт».

11.45 Кхокей. Чемпионат Рос-сии.

11.45 Футбол. Обзор Лиги чемпионов.

11.45 «Мастер спорта».

11.45 «Спорт».

11.45 «Зарница с чемпионом».

11.45 «Айлор». ЧМ. «Интер».

11.45 «Спорт».

23 февраля

ОЗЕРЭКИСТИОН	18.50 «Ерик гуллаганда».	19.55 Еврофутбол. англия ственного Кремлевского 10.40 Х/Ф «Не в после- дний раз».
	18.55 «Иклини».	19.00 «Давр». Янгиликлар. премьер лигаси. «Ливер- дворца.
	19.00 «Давр». Янгиликлар.	23.10 Х/Ф «Звезда».
	19.30 «Денгиз хуидори». Т/с. «Мидлсбрю». Түри- Күнгиточар курсатила- 01-05 Х/Ф «Крупная дний раз».	
	20.40 «Шипар навоси».	ди. Танаффусда «Футбол 12.45 Х/Ф «Русский мундиял».
	21.00 «Бахор соғинчи».	03-25 Х/Ф «Козерог бунт».
	21.05 «Yoshlat» анкетаси.	05-35 Т/с «Война в один»).
	21.10 «Алия». Т/с.	16.30 Х/Ф «Полицейская 15.30 Самое невероят-
	21.55 «Иклини».	история».
	22.00 «Давр». Янгиликлар.	18.15 Х/Ф «Полицейская 18.15 Х/Ф «Жил-был история 2».
	22.30 «Орзумчанд». Б/Ф.	20.15 Х/Ф «Полицейская история 3».
	00.10 «Юрг тинчлиги».	
TURKMARKAZ	05.25 Х/Ф «Жил-был дед».	07.10 М/Ф «Квартирный воп- 07.30 «Сказки Баженова».
	07.00 Узбек наволари 08.30 Мировые хиты 09.30 «Бэби хитс» 10.00 Мультфильм 12.00 Мировые хиты 13.00 Узбек наволари 14.30 Серман «TALABALAR.UZ» 17-18 сериалар 15.30 Мировые хиты 16.30 «ИНОПЛАНЕТА- НИН» худ. фильм 18.40 Узбек наволари 19.00 «Шанба оқшомида» 19.30 Узбек наволари 20.00 «Премьер» (рус) 20.30 Мировые хиты 21.00 Узбек наволари 22.00 «ТЕРМИНАТОР-2» 22.00 «Репораж» /рус/. «Афшина» /рус/. «ТВ юрист» /рус/. «Хонадон».	10.00 «Сегодня». 08.15 «Золотой ключ». 08.50 «Без рецепта». Доктор Бранд. 09.25 «Смотр». 10.00 «Сегодня». 10.20 «Главная дорога». 10.55 «Кулинарный поэди- Чагаев.
	08.30 «Салом, Тошкент!» Кунгиточар информацион муз-сайт настур.	09.30 «Сегодня». 10.00 «Без рецепта». 13.00 «Сегодня». 13.20 Комедия «Солдат в засаде». Иван Бровкин». 14.30 Серман «Смотр». 15.05 «Своя игра».
	8.35 «Камила». Телесериал. 9.00 «Телевуор-маркет».	11.15 «Квартирный воп- 04.05 Т/с «Автодром».
	9.00 «Эътиқод мустах- камали иўлида».	11.30 «Сегодня». 05.05 Ночной клуб.
	9.15 «ТВ юрист».	13.00 «Сегодня». 07.05 В засаде.
	9.20 «Саломат бўлиг».	13.20 Комедия «Солдат в засаде». Иван Бровкин». 14.30 Серман «Смотр». 15.05 «Своя игра».
	9.30 «Лойтакт» ахборот дас- тури.	17.18 сериалар 18.30 Александар Збруев, 19.00 «Сегодня». 19.40 «Программа Макси- замуж за генерала».
	9.40 «Дёл калби».	18.40 Узбек наволари 19.00 «Шанба оқшомида» 19.30 Узбек наволари 20.00 «Премьер» (рус) 20.30 Мировые хиты 21.00 Узбек наволари 22.00 «ТЕРМИНАТОР-2» 22.00 «Репораж» /рус/. «Афшина» /рус/. «ТВ юрист» /рус/. «Хонадон».
	9.55 «Уларим».	19.00 «Сегодня». 04.05 Т/с «Автодром».
	10.00 «Музыка SMS».	19.40 «Просто Нор- ман».
	10.25 «Бизнесим?».	20.35 Х/Ф «Ворошилов- ский стрелок».
	10.30 «Пойтакт» ахборот да- стурк /рус/.	22.30 «Реальная полити- ка».
	10.40 «Милагрос». Телесери- ал. /рус/.	19.00 «Самый умный. Во- 12.55 Х/Ф «Крокодил Дан- рин».
	11.10 «Репораж» /рус/. «Афшина» /рус/. «ТВ юрист» /рус/. «Хонадон».	16.00 М/с «Русалочка». 17.00 М/с «Аладдин». 18.00 Т/с «Шаг за шагом». 18.30 Т/с «Шаг за шагом». 19.00 «Самый умный. Во-
	11.20 «Назарбз наволари».	19.00 «Сегодня». 04.05 Т/с «Клиент всегда енный».
	11.40 -13.15 Кино: «Нэнси Дро».	21.00 Т/с «Герои».
ПЕРВЫЙ	6.00 Новости 00.25 Миксер	11.00 Х/Ф «Вождание
	6.10 Михаил Пуговкин в комедии «Годен к нестро- ввой».	11.00 Х/Ф «Лесси». (Фран- ция - Ирландия).
	7.40 «Играй, гармонь солдатская!»	12.55 Х/Ф «Крокодил Дан- рин».
	8.20 Александар Збруев, 10.00 новости 10.10 Георгий Юматов, 10.10 Василий Лановой в фильме «Офицеры» 12.00 новости (с субит- 12.10 Борис Шербаков в фильме «Сильнее огня» 15.25 Александр Лаза-рев. Марат Башаров в приключенческом фильме «Небесная жизнь» 18.50 Ольга Сутулова, 09.00 М/Ф «Черепашки-Ефремов в фильме «Ленинград» 21.00 Время 11.00 Т/с «Томми-оборо- 04.45 Т/с «Скорая по- мощь 11». (США).	11.00 М/с «Русалочка». 17.00 М/с «Аладдин». 18.00 Т/с «Шаг за шагом». 18.30 Т/с «Шаг за шагом». 19.00 «Самый умный. Во-
	8.35 «Саломатлик сирлари».	19.40 «Программа Макси- замуж за генерала».
	9.25 «Музыка SMS».	20.35 Х/Ф «Ворошилов- ский стрелок».
	20.00 «Пойтакт» ахборот да- стурк /рус/.	22.30 «Реальная полити- ка».
	18.50 «Камила». Телесериал. 19.20 «ТВ юрист».	19.00 «Самый умный. Во-
	19.35 «Мехр кўзда».	23.05 «Дилю Защитника ди 2». Отечества посвящает- 15.00 М/с «Утиные исто- рии».
	19.40 «Шахсий фикр».	16.00 М/с «Русалочка». 17.00 М/с «Аладдин». 18.00 Т/с «Шаг за шагом». 18.30 Т/с «Шаг за шагом». 19.00 «Самый умный. Во-
	18.15 «Саломатлик сирлари».	19.00 «Сегодня». 04.05 Т/с «Клиент всегда енный».
	19.25 «Музыка SMS».	21.00 Т/с «Герои».
	20.00 «Пойтакт» ахборот да- стурк /рус/.	21.00 Т/с «Томми-оборо- 04.45 Т/с «Скорая по- 04.45 Т/с «Скорая по-
	20.15 «Мысли вслух».	23.00 Х/Ф «Вождание
	20.20 «Милагрос». Телесери- алы/ /рус/.	05.00 Х/Ф «Поговори с чуда».
	21.00 «Жозиба».	05.50 Х/Ф «Малхолланд Драйв». (США - Франция).
	21.30 «Пойтакт» ахборот да- стурк.	09.00 М/с «Доказатель-ство». (США).
	21.50 «Тожкента латифа».	
	21.55 «Тезекурье - маркет».	
	22.10 «Истъядод».	
	22.30 «Пойтакт» ахборот да- стурк /рус/.	
	22.45 «Хизо SMS со звездами».	
	22.40 «Гози Шодлийк Гоҳи Ғадар». Бадиий фильм (Хинди-стан) 1-числе.	
	00.25-00.35 Туни таволар.	
SPORT	8.00 «Хабарлар» (ўзб. ти- лида)	11.00 Т/с «Томми-оборо- 12.00 Х/Ф «Иван да Ма- рья».
	8.20 «Махалламиз пахла- вонларни».	12.00 Х/Ф «Успи- 15.00 «Продавцы страха».
	8.50 «Бодоре утро».	15.00 «Успи- 16.00 Х/Ф «Криминальный 16.00 Х/Ф «Бермудский треугольник: На пароге но- 19.00 Д/Ф «Бермудский треугольник: На пароге но-
	9.50 «Обабарлар» (рус тида)	17.00 «Республика вых открытий». (США). 18.00 «Городские дев- 19.00 Д/Ф «Бермудский треугольник: На пароге но-
	10.15 Баскетбол. Узбекис- тон 1-числе.	19.00 «Успи- 21.00 Х/Ф «Доктор Хаус». 21.00 Х/Ф «Доктор Хаус». 23.00 Т/с «Доктор Хаус». 23.00 Т/с «Доктор Хаус».
	10.55 «Путешествия нату- ралиста».	20.00 Х/Ф «Крик 2». (США). 00.00 Х/Ф «Крик 2». (США). 02.00 Другое кино. 02.15 Х/Ф «Дом 1000 тру- 02.15 Х/Ф «Вести». 08.00 Удачное утро.
	11.20 Экрон собирает де- тей. «Вокруг света с Вил- ли.	20.00 Х/Ф «Приказ: 07.00 Муз. Релакс.
	10.00 «Давр». Янгиликлар.	07.15 Х/Ф «Приказ: 04.00 Культ наличности. 04.00 Культ наличности. 04.00 Культ наличности. 04.00 Культ наличности.
	10.10 «Ер сайёраси».	07.15 Х/Ф «Стать ближе». Ток 07.15 Х/Ф «Приказ: 04.00 Культ наличности. 04.00 Культ наличности. 04.00 Культ наличности.
	11.00 «Денгиз хуидори». Т/с.	08.30 «Чемпион».
	9.55 «Ислим».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	11.20 «Кароңчи чолдар». Б/Ф.	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	12.55 «Иклини».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	13.00 «Давр». Янгиликлар.	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	13.10 «Ешилар ила саёҳат».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	14.00 «Алия». Т/с.	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	14.40 «SMS-музыка».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	14.55 «Келакол, баҳор».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	15.00 «Ешилар майдони».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	15.00 «Давр». Янгиликлар.	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	16.10 «Сумалак хаёли».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	16.15 «Тараннум».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	17.00 «Эзодолимизада».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	17.50 «Камолот».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	18.00 «Кателог».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	18.10 «Кайттар дунё».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)
	19.30 «Звездный матч».	12.30 «Хабарлар» (рус тида)

Учрашув

«Хандалак»нинг илк хандалари кулгусеварлар дастурхонига тортилганидан бўён ўн марта ҳандалак пишиб ўтди.

Иқтидор билан бирга янгиликларгини санъатнинг умрини узайтиради.

Ҳар куни ўрганамиз». Мақсад фақат кулдириши?

римизни аввало тил билимдонларига кўрсатиб, маслаҳат оламиз. Бачкана, ориятсиз, беларда сўзлардан ўзимизни тиямиз. Агар асарнинг кулгу ўйғотадиган юки беибо, андишасиз сўзлар устида турган бўлса, бундай асардан воз кечамиш.

«Иқтидор билан янгиликларини санъатни инқироздан асрайди» — гуруҳнинг шиори мана шундай.

— Янгиликлар топишнинг бош манбаи — ҳалқ орасида бўлиш, одамлардан ўрганиш,

Чирок ўчиб ёки қолганда

«Яхшиям «Қовун» эмасмиз...»

Кизиқишим боис турил тоифа ва соҳадаги одамлардан «Хандалак» кулгу гурухини элга таникли, севимли қилган жиҳатлар ҳақида сўрадим. Аксарият сұхбатдошлар Ортиқ Султонов билан Зокир Очилдиевнинг ташки қиёфасидан тортиб ўзларини тутишлари, гап-сўzlари, хатти-ҳаракатларигача oddий, самими, ҳалқона бўлганлиги билан дилларга яқинлигини таъкидлашди. Ҳақиқатан ҳам кўнгилларни бир-бирига яқинлаштиришда самимийлик, табиийликдан яхшироқ восита бўлмаса керак.

Худо берса қулига, чиқариб кўяр йўлига деганларидек, асли Самарқанд вилоятининг Ургут туманида туғилиб ўсан, Тошкент санъат (аввалигина театр ва рассомчилик) институтида таҳсил олган жўралар дўсту қадрдонлар орасида, кичик давраларда ҳаваскорлик қилиб юришарди-ю... Уларнинг катта санъат остоносига қадам кўйишларига, кулгу дарғалари йўлини танлашларига кутилмаган воқеа сабаб бўлган.

Ўшанда туманимиз марказида катта сайил бўлаётганди, — эслайди Ортиқ Султонов.

Үндан ортиқ санъаткорлар навбатма-навбат саҳнага чиқиб, қўшиқ айтиётганда бирдади чироқ ўчиб қолса бўладими? Тумонат одам артистларнинг чиқишиларини сўраб турибди. Аммо қарангки, ҳаммасининг ижроси фонограммага асосланган экан. Шунда саҳнага таваккал қилиб Зокир иккаламиз чиқдик-да, қарий бир соат давомида йигилганларни кулдиридик. Шу воқеадан кейин ўзимизга ишончимиз ортди, пойтахтга келдик.

«Гуруҳнинг номи нима учун «Хандалак», «Қовун» ёки «Тарвуз» эмас?» деган саволимга қизиқчилар биро олиб, биро кўйиб жавоб бердилар.

— Кўп ном ўйлаганмиз, — гапни бошлади Зокир. — «Гурнун», «Яхши кайфият»дан тортиб «Қовун»гача. Ҳандалак эртапишар, тансик, чиройли, хушбўй бўлганлиги боис...

— Яна бир сабаби бор, — гапни илиб кетди Ортиқ, — биз аввал Самарқанд вилоят телевидениесида хандалар тайёрлаб ўрганимизда, эски монтаж аппаратларида кўрсатувни безаш учун ҳар хил эфектлар йўқ эди. Иккаламиз фақат ҳандалакнинг ичидан чиқиб келардик. Хозир қаерда бўлмасин, одамлар бизни кўришлари билан «Ана, «Хандалак» келапти» деб кулишади. Шунда «Яхшиямки, «Қовун» эмасмиз» дейман...

Муҳлислар ҳурматини қозонган жиҳатлардан яна бири шуки, «Хандалак»чилар арzon кулгу орқасидан кувмайдилар.

— Эл ҳукмига ҳавола қиладиган ҳар бир сўзимиз, хатти-ҳаракатимизни аввало ўзимиз шафқатизларча чигириқдан ўтказмиз, — дейди Ортиқ (дарвоке, у санъатшунослик бўйича номзодлик ишини ёқлаган). — Қолаверса, янги репертуарла-

деди Зокир Султонов. — Қобилияти ноёб, давраларнинг гули бўладиган инсонлар кўп. Ҳаётда шундай кулгули воқеалар учрайдики, уни энг қалами ўтирик ижодкор ҳам ёзиб беролмаслиги мумкин. Шунинг учун ҳаётдан, одамлардан ҳар куни ўрганамиз.

— Янгиликларнинг яна бир чашмаси — мутолаа, — бу Ортиқнинг фикри. — Китоб ўқиши мен учун хобби.

Ҳаётда кулгу, жиддийлик, тेरанлик, донолик ёнма-ён яшайди, бир-бирини тўлдиради, умрнинг тўлақонлилиги ҳам шунда. «Хандалак» гурухи қизишлиарни Умар Хайём, Паҳлавон Махмуд, Бедил рубойлари, замонавий шоирларнинг шеърлари безайди, муқаммалик баҳш этади. Зоро, қизиқчи санъаткорнинг мақсади, вазифаси одамларни кулдиришдангина иборат эмас. У дунёдаги энг бебаҳо,

шу билан бирга, энг арzon неъмат — жонбахш сўз ва кулгу воситасида жамиятнинг маданий, маънавий савиясини юксалтиради, миллатнинг олийжанон қадриятларини авлодлар онгига сингидиради. Ҳақиқий сўз устаси, қизиқчи кулгунинг нозик, ўтирик тиглалири билан қалблардаги, ҳаётдаги каттами, кичики иллатларни шундай чиллиб ташлайди, ундан қолган из ва жарохатга ҳам кулгудан малҳам кўяди. «Хандалак»чилар мана шу маъсулиятли ишга ҳисса кўшмок учун изланишда. Ўтган йилнинг охирида республикамизнинг энг муҳташам «Ҳалқлар дўстлиги» саройида уларнинг концерти бўлиб ўтди. Саройни тўлдириб, «Хандалак»чиларни олқишилаб ўтирган кулгусеварлар юзидаги, кўзларидаги меҳр-муҳаббат, ихлос гуруҳнинг меҳнатлари меваси тўрт фасл ҳам тансик, севимли эканлигининг ифодаси бўлса керак.

Муҳтарама УЛУГОВА тайёрлади

Бир киши улфатига арз килибди:

— Кечак мастилкада бўлганимча бўлдим. Энди ичмайман.

— Нима гап? — деб сўрабди шериги.

— Кечаси билан тинчлик бўлмади. Ўйга кириб ётаман, ташқарига чиқариб кўйишиади. Уриниб-суриниб яна уйга кираман, кўл-оёғимдан судраб тағин ташкарига чиқаришиади...

— Ўйингдагилар жуда ноинсофлик килишибди...

— Ҳамма гап шунда, — дебди кўнглини ёрган киши.

— Мен бегона уйда эканман.

Бир аёл газетага: «Ичмайдиган, чекмайдиган, зарарли одатлардан холи эркак билан турмуш қуриш ниятидаман», — деган эълон берибди.

Эртасига эрталаб аёлнинг эшиги тақиллади, очиб қараса, бир эркак оғзида сигарет билан мастилгидан чайқалиб турганимиш.

— Мен эълон бўйича келдим, — дебди эркак.

— Ахир мен ичмайдиган, чекмайдиган... — деба сўз бошлаган

аёлнинг гапини маънодан шартта бўлиб:

— Биламан, мендан умид қилиб юрманг деб айтгани келувдим, — дермиш у.

Дастурхонга иссиқ оқкат тортилиб, уни тотиб кўрган оила бошлигининг пешонаси тиришибди. Таом жуда шўр эди.

— Мен одатим бўйича бир сикимгина туз солгандим, — дебди она.

— Мен буни кўрмабман, — тушунтиридик киз, — бир сиким туз солибман.

— Оқкат қилишини ўзим бошлаганим учун мендан бошқа одам солмаса керак деб сиким туз ташлагандим, — деб гунохкорона оҳангда изоҳ бериди келин.

— Назар солиб ўтирам, ошонага кирган ҳар бир аёл қозонга бир сикимдан туз солиб чиқиб кетаяти, — деба сўхбатга кўшилди меҳмон. — Бу хонадонда шунақа одат бор экан-да деб мен ҳам қозонга бир сикимгина туз ташлагандим.

Ҳеч меҳмон чақирмайдиган йигитнинг уйига синфдошлари бехосдан бостириб келишибди. Одамгарчиликдан чиқиб кетмасин дейишибди-да! Мезбон уларнинг олдига дастурхон ёзиб, иккита нон билан чой олиб кирибди. Мехмонлар нонни синдириб ейишаркан, мезбоннинг ўғли эшикни очиб:

— Куркани олиб кирайми? — деб сўрабди.

— Сал кейинроқ, — деб жавоб бериди отаси.

Мехмонлар курка ҳақида эшишиб, бир-бирларига хурсанд кўз кисишибди, унинг келишини кутиб ўтириб дастурхондаги ноннинг ҳаммасини майдалаб ёб кўшишибди.

— Куркани олиб кирайми? — эшикни яна қия очиб сўрабди ўғил.

Бу сафар отаси рухсат бериди. Зум ўтмай бола кўтариб кирган тирик курка дастурхондаги нон ушокларини териб ебди...

«Хандалак»нинг тилимларидан тотинг

Ўрмондаги ҳайвонларни ҳарбий хизматга олиш учун тиббий кўрикдан ўтказиш бошланибди. Комиссия қабулига кириб чиқкан күён:

— Олишмади, — дебди афсус билан. — Тишинг иккитагина экан дейишибди.

Ҳарбий хизмат деса айиқни вахима босар экан, чунки вактида ўйкудан туролмай жарима олишдан, бошқаларга кулгу бўлишдан кўркаркан.

— Менга қара, — дебди у қуённи бир чеккага чакириб, — қандай қилсам, ҳарбий хизматга яроқсиз бўларканман?

Куён айиққа иккитагина тишини қолдириб, бошқаларини синдириб ташлашни маслаҳат бериди ва бу ишда унга ўзи кўмаклашибди. Шундан кейин ўрмон ҳайвонларининг тиббий кўригига кириб чиқкан айик газаб билан бўкирибди:

— Кунингни кўрсатаман, ғилай! Тишиларимни синдиримасам ҳам, оёқларим кийшик экан-ку!

Одада ва одада

Воқеалар
Тафсилотлар
Шаржлар

«France Presse» агентлигининг хабар беришича, сесанба куни Венесуэланинг «Petroleo de Venezuela» компанияси АҚШнинг «ExxonMobil» компаниясига нефт етказиб бериш тұхтатилишини маълум килган.

Манфаатлар түкнашуві

нефт компанияси, нинг 12 млрд. долларлик маблағини музлатиб күйган эди.

Америкаликларнинг судга мурожат этишига эса Венесуэлада нефт қазиб олиш соҳасининг национализация килиниши сабаб бўлган. Янги тартибга кўра, ушбу мамлакатда нефт қазиб олиш билан шуғуланаётган компаниялар активи-

нинг 60 фоизи давлат хисобига ўтади.

«ExxonMobil»дан ташқари Американинг яна бир компанияси — «ConocoPhillips» ҳам Венесуэлани тарк этишига қарор килган. Кўпгина компаниялар, жумладан, Норвегиянинг «Statoil»и, Франциянинг «Total»и янги шартлар асосида ишлашга рози бўлишган.

Расмий хабарда айтилишича, «ExxonMobil»нинг «хуқуқий-иктисодий агрессияси» боис шундай чора кўрилади.

Маълумки, якында Буюкбритания Олий суди «ExxonMobil» компаниясининг аризасига биноан Венесуэла

Сесанба куни АҚШ сценарийчилар уюшмасининг умумий йиғилишида альянснинг 92,5 фоизи киностудиялар билан тузиладиган янги битимни ёклаб овоз беришиди. Шу билан уч ой давом этган иш ташлаш якунланди.

Янги меҳнат шартномасига кўра сценарийчилар битим тузилган пайтдан бошлаб иккى йил ичида интернет орқали трансля-

Фойдали битим

ция қилинадиган фильм ва кўрсатувлар учун 1200 доллар микдорида бир марта тўлана-диган мукофот олишади, қолган йиллар учун эса тарқатувчи даромадининг 2 фоизи беруборилади.

Иккى томон ҳам иш ташлаш якунлангандан қонишиб ҳосил қилганини билдириди. Аммо, «Reuters» агентлигининг таъкидлашича, бу хотиржамлик узок давом этмаслиги мумкин. Чунки 2008 йилнинг июн ойида АҚШ актёrlар уюшмаси ҳам киностудиялар билан музокарани бошлади. Иш ташлаш пайтида сценарийчиларни кўллаб-куватлаган актёrlар ҳам трансляциядан тушадиган даромаддан ўз ҳақларини ажратиб олишмоқчи.

Ер қаъридаги миллиарлар

Россиянинг «АЛРОСа» олмос қазиб олиш компанияси ўзи аниқлаган қимматбаҳо тошларнинг захираси 109,3 млрд. долларга тенг эканлигини маълум қилди. Бу ҳақда «Интерфакс» агентлиги компания президенти Сергей Виборновнинг гапларига асосласниб ҳабар тарқатди. Ҳисоб-китобларга кўра захираларни қазиб олишига 35-40 йил вақт кетади.

2008 йили компания 2,9 млрд. долларлик фойда олишини мўлжалламоқда. Виборновнинг гапига қараганда компаниянинг яқин 5 йил ичида капитал ҳаражатлари 5 млрд. долларни ташкил этади.

«АЛРОСа» Россиядаги энг йирик давлат компанияларидан бири хисобланади. У мамлакатдаги олмосларнинг 97 фоизини қазиб олади.

Бош вазир аборигенлардан кечирим сўради

рининг «оқ жамият»га мажбурий интеграцияси шундай килмишлар сирасига киради.

Бош вазирнинг парламентдаги чишихи нафақат телевидение, балки пойтахт ва бошқа йирик шаҳарлардаги майдонларга ўрнатилган улкан экранлар орқали ҳам кўрсатилган.

Радд бундай ходисалар бошқа кайтарилимайди деб ваъда берган бўлса-да, кўплаб аборигенлар ва уларнинг ҳукуклари-

ни ҳимоя килувчилар бош заиринг нутқидан тўлиқ қониқишиади. Чунки унда етказилган зарар учун товон тুлаш тўғрисида хеч нима дейилмаган эди.

Ҳозирги пайтда мамлакатнинг 21 миллионлик ахолисининг 450 минг нафарини аборигенлар ташкил қиласди. Улар жамиятнинг энг камбағал ва ижтимоий ҳимоя қилинмаган кисми хисобланади.

Австралия бош вазири Кевин Радд мамлакат парламентида нутқ сўзлаб, туб ахолининг бошига қора кунларни соглан илгариги барча парламент ва ҳукumatларнинг киммишлари учун аборигенлардан узр сўради. Уларнинг ўз ерларидан кўчирилиши, харсоҳа камситилиши болала-

Ўзингдан чиққан балога...

Бу сарлавҳани ўқиган муштарилик ажабланиши мумкин. Чунки «сехри днёр» ҳақида кўп эшигтанмиз, кўрганмиз. Бирок бир жиҳат борки, у ҳақда гап кетганда бироз ўйланишига мажбур бўламиш. Бу — таълим-тарбия мавзуси. Таълим-тарбия ва, умуман, илим олиш бутун инсониятинг асосий максадларидан биридан. У хоҳ ривожланган давлатлардан бўлсин, хоҳ колок давлатлардан, мамлакат фуқароларининг яхши таълим олиши орқали тараққиётта эришиш кўзланади. Жумладан, мамлакатимида ҳам таълим тизими жуда яхши йўлга кўйилган, шу билан бирга, катталарга хурмат, кичикларга иззат кўрсатиш тарбиянинг бош максади хисобланади. Демократизми, мактабда таълим билан тарбия тенгмаден олиб борилади. Шунингдек, ота-оналар ҳам фарзандларига тарбия беришида алоҳида рол йўнайди.

Америка фожиаси

Юртимизда таълим тўғрисида қонун, дастурлар ишлаб чиқилган. Буларнинг натижасини ҳозир ёшларимизнинг дунёнинг олд мамлакатларида таълим олаётгани, илмий қобилиятлари билан барчани лол қолдираётганида кўриш мумкин.

Кўпчилик мактаб ва олий ўқув юртлари талабалари ўртасида бирбирларига нисбатан меҳр шунчалик кучли бўладики, бир умр ошнагайни бўлиб, ўзаро борди-келдиларни йўқотмай ҳаёт кечиришиади. Энди ана шу дўстликнинг файриоддий кўриниши, тъбири жоиз бўлса, «антоним»и АҚШ таълим муассасаларида кейинги пайтларда тез-тез пайдо бўлмоқда. Ҳа, тушунган бўлсангиз керак, гап охирги йилларда америкали талаба-ўкувчилар томонидан ваҳшёйна қотиллар содир этилиши ҳақида бормоқда. Хўш, бундай шафқатсизликлар, яъни, ўкувчи-талабаларнинг ўз устозлари ҳамда тенгкурларига нисбатан адовари нима сабабдан юзага келаяти? Бунга асосий сабаб, бизнингчча, тарбиянинг суслиги, бошқаларга нисбатан меҳр-оқибатнинг шакллантирилмаганини, шунингдек, маънавий бўшлиқнинг мавжудлиги бўлса керак. Талаба-ўкувчилар орасидаги жиноятчилик бошқа давлатларда ҳам мавжуд. Лекин, океанорти мамлакатида охирги 10-15 йилда ўз тенгдошлари ва муаллимларига қаратма тирижамлик, совуқонлик билан ўқ отадиган ёш жиноятчилар сони ортиб бормоқда. Мана шу жиҳат ушбу мақолани ёзишимизга туртки бўлди. Кўйида АҚШ ўқув юртларида охирги йилларда содир этилган «энг машҳур» жиноятларни келтириб ўтамиш:

* 1995 йилнинг 14 ноябринда Теннесси штати Линквил шаҳрида истиқомат қилувчи 17 ёшли Жеймс Роуз ўқитувчиси ва бир синфдошини отиб ташлаган. Яна бир муаллим оғир жароҳат олган.

* 1996 йилнинг 17 сентябринда Пенсильвания коллежи талабаси Жилия Робинс ётоқхонада бир дугонасини отиб ўлдириган ва яна икки курсдошини яралаган.

* 1997 йилнинг 1 октабрида Перл шаҳрида (Миссисипи штати) аянчли жиноят содир этилди. 18 ёшли Лак Радхэм аввал онасини, кейин мактабга бориб 2 нафар қизни ўлдириган, 4 кишини жароҳатлаган.

* Орадан 2 ой ўтар-ўтмас Кентукки штати Падука шаҳрида истиқомат қилувчи 17 ёшли Майлк Кернил колледжа қонли «томоша» ўюстириган. Оқибатда 3 киши ҳалок бўлган, 5 киши оғир яраланган.

* 1998 йилнинг 24 марта жонсборолик (Арканзас штати) икки шоввозда — 11 ёшли Э.Голден ва 13 ёшли М.Жонсон жангари фильмни роса берилиб томоша қилишган шекилли, қаердандин автомат топиб 4 нафар синфдошини отиб ташлашган. 9 ўкувчи ва муаллим касалхонага ётқизилган.

* Шу йилнинг 21 майда Орегон штати Спрингфилд шаҳрида яшовчи 15 ёшли Кипленд Кинкл аввал ота-онасини(!), кейин мактаб ошхонасида 2 кишини ўлдириган. 23 киши ярадор бўлган.

* 1999 йилнинг 20 апрелида содир этилган жиноят курбонларнинг кўплиги билан полиция архивида алоҳида қайд этилди. Литтлтонлик (Колорадо) 18 ёшли Э.Харрис ва 17 ёшли Д.Клеболд мактабга кела солиб автоматдан тартибсиз ўқ ота бошлашган. Хунрезлик 15 нафар толиби илмнинг ҳалок бўлиши ва 23 нафарининг касалхонага ётқизилиши билан тугади.

* 2000 йил 29 февралда Мичиган штати Маунт-Моррис шаҳрида истиқомат 1-синф ўкувчisi (6 ёшли) ўз тенгдошини отиб ташлади ва АҚШдаги мактаб жиноятлари тарихида энг ўш қотил «рекордини янгилади».

* 2001 йилнинг 5 марта Санти шаҳри (Калифорния) мактабларидан бирида 15 ёшли ўспирин юқоридаги тенгдошларидан қолишиб-майдиган жиноятни содир этиди. У мактабга келди ва чўнгатидан тўппонча чиқариб 2 нафар ўкувчini отиб ташлади. Яна 13 киши турли даражада жароҳат олди.

* 2003 йилнинг 7 апрелида Нитчиточес шаҳрида (Луизиана) техника коллежида 1-пара дарслари охирга етмади. Талабалардан бири аудиториянинг ўзида 2 кишини отиб ташлади ва бир курсдошининг касалхонадан жой эгаллашига «хисса» кўшди.

* 2005 йилнинг 21 марта Миннесота штати Ред Лейк шаҳрида мактаблардан бирида 15 ёшли ўкувчи 9 кишини ўлдириди. 15 нафарини яралади. Охирги ўкни эса ўз бошига жойлаб кўди.

Ҳаммасидан 2007 йилнинг 17 апрелида содир этилган жиноят ошиб тушди. Виржиния технология университети талабаси, асли келиб чишихи жанубий кореялик Чо Синхи 32 кишининг ўлимига ва 29 кишининг оғир жароҳат олишига сабаб бўлган. У одатдаги кунларнинг бирида эрта тонгда университет ётоқхонасига кириб талабаларга бирма-бир ўқ уза бошлаган. Орадан 1 соатлар ўтиб хунрезлик аудиторияда давом этган. Охирда Синхи ўзини-ўзи отиб ташлаган. Бу жиноят жаҳон ҳамжамиятия орасида шов-шув бўлиб кетди. АҚШнинг кўп штатларида очиқчасига дўйконларда курол-яргот сотилиши мамлакат раҳбарларини ҳам бироз ўйлантиrsa, бизнингча, яхши бўлармиди?

Ха, ана шундай гаплар. Бир қарасанг, жаҳлинг чиқса, бир қарасанг, раҳмини келади.

Ҳозирги ўшлар орасида америкачча тарбиянинг тарафдорлари кўп учрайди. Уларга, қолаверса, шундай тарбиян маъкулловчи ота-оналарга юқорида келтириган мисолларимиз ибрат бўлиши керак.

«Ishonch» газетасининг 10 январдаги сонида чол этилган «Турсунбой кимга ёқмай қолди?» сарлавҳали мақола менда қизиши уйғотди. Ўзим ҳам шунга ўхшаш ҳолатга тушганим боис кўлимга қалам олишга жазм этдим.

белгиланган уч кунда эмас, чамаси икки ой ўтгандан кейин олдим.

Таълим маркази директори М.Равшанованинг нотури хатти-харакатидан норози бўлиб вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши, таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси кенгашига мурожаат этдим. Тар-

Ноҳақ ишдан бўшатилдим

1-тоифали ўқитувчи
чиман. Кўп йиллар

Таҳририятга ҳам

моқ касаба уюшмаси кенгаши юристи менга вақт ўтганилиги ва энди фойдаси йўклигини айтгандан сўнг фуқаролик ишлари бўйича Самарқанд шаҳар судига ариза бердим. Аммо М.Равшанова суд жараёнига тегиши мөъёрий хужжатлар тўпламини ҳар хил сабабларни баҳона қилиб, таддим этмай вақтни чўзиб келаяти.

Мана, ўн ойдан бери раҳбариятнинг айби билан ишсизман. Уч нафар фарзандим бор. Уларнинг таъминоти менинг бўйнимда. Ноҳақ ишдан бўшатилганим оиласи иктисадий қийин аҳволга солиб кўйди. Бу ҳолатта адолатли баҳо бериб, вазифамга тикланишимга ёрдам кўрсатадиган ташкилот бормикан?!.

Фафур ҲАЙИТБОЕВ,
Самарқанд вилояти

Бемахза отилган ўқ

Жаҳл келса...

1951-1955 йиллари Тошкентдаги педагогика билим юртида ўқиб юрган вақтларимизда, ҳар йили кузда Бекобод туманига паҳта терғани бориб, иккичу ойлаб қолиб кетар эдик. Бир куни кечкунун бир дўстим ҳрвлиқиб келиб:

— Хой, биласизларми, бир маст одам хотинини отиб қўйиди. Ҳаммаёқда мелиса. Кўчага чикманлар, — деб ётиб олди.

Эртасига эшитсан, рост экан. Бир неча кундан кейин биз Тошкента қайтдик.

Орадан бир неча йил ўтиб яна ўша ерга теримга борсак, қылшоқ анча обод бўлган, кишилар ҳам хушмумомала.

Биз бир гурух эркаклар маҳалла чойхонасига кўндиц. Эртасига теримга чиқдик. Иш бир маромда кетар эди. Бир куни ишдан кейин тарозибонимиз Неммат ака бизни меҳмонга таклиф этди. Иккичи киши борлиқ. Ҳовли эши-

гини тақиплатсан ичкаридан аёл кишининг «хозир» деган овози эшилтилди. Эшикни очиб:

— Киринглар, кираверинглар. Неммат акам ҳозир келди, — деб бизни уйга таклиф этди. Ўзи олдинда оқсан-оқсан ичкарига бошлади. Зум ўтмай уй эгаси ҳам келди. Ҳовлидаги кароватга ўтирик. Чой-пой, оби-овқат дегандек анча қолиб кетдик. Ҳалиги аёл ва Пирмат, Шермат, Ҳасан, Ҳусан ўғиллари анча хизмат килди. Вақт кеч бўлгач, фотихадан сўнг биз қайтдик.

Бизни кузатиб ташкарига чиққанида Неммат акадан:

— Сизга, оилангизга раҳмат. Лекин аёлингиз анча қийналди, нима сабабдан оқсайди? Тұғмами ёки бир воқеа бўлганими? — деб сўрадим.

У киши бир кўлини силтаб, ўйланиб турди-да:

— Буни эртага далада айтаман, — деб бизни кузатиб кўйди.

Кисқаси, эртаси далада дам олишимизда бизни ёнига ўтқазиб хикоясини бошлади:

— Укалар, ёш эдим. Шу оқсан юрган янганизга уйландым-у бирин-кетин утта қиз туғилди. Ҳафа бўлиб, кайф устида оёғидан отиб кўйдим. Ҳушидан кетиб йикилди. Тезда шифохонага олиб бордик. Тузалди. Аммо шу кўрганларинг, оқсан юрадиган бўлиб қолди. Шундан сўнг тўрт ўғлим туғилди. Аёл чўчиса шундай ҳодисалар ҳам содир бўлар экан. Ҳалқимизда мақол бор: «Отилган ўқ танани, ёмон сўз юракни жароҳатлади».

Киссадан ҳисса шуки, укалярим, сизлар ёшсизлар, бир-бirlаринг билан иноқ дўст бўлинглар. Уйлансаларинг аҳли аёлларингта меҳрибон бўлиб умргузаронлик қилинглар.

Миробиддин КУРБОНБОЕВ

Энг катта хонлик

Овқатланиш учун дастурхон атрофига йигилдик. Таомни еб бўлганимиздан сўнг бувим дастурхонга фотиҳа ўқиш учун кафтлари очди. Ҳамма бараварига бош эгиб, кафтларига қаради. Юзларга фотиҳа тортилди. «Омин, Оллоҳу акбар». Кичик укам синчковлик билан бу ҳолни кузатиб: «Дастурхон — энг катта хонлик бўлса керак. Чунки бир пайтлар ҳатто хонлар, беклар ҳам унга бош эшишган-ку», — деб қолди. Дарҳаққат, унинг гапларида жон бордек.

Ўйлаб қолдим. Чиндан дастурхон таъбарук нарса. Кишилар кўл-бетларини ювиб покланишиди. Уни босиб ўтиши, ёнида ножӯя ҳаракатлар қилиб, ҳар хил гаплар гапиришини ота-боболаримиз қадим-қадимдан гуноҳ санайдилар.

Дастурхон. Бунинг асил маъноси нима экан? Менимча, овқатланиш учун йигилганлар орасида энг катта киши бисмиллоҳ деб овқатга кўл узатади ва шундан кейингина бошқалар ҳам кўшилади. «Даст» — форсча кўл дегани. Агар таомга даставал хон, яни энг марта-бали ёхуд ёши ўлуг одам кўл уриши

Мушоҳада

рост бўлса, демак дастурхон сўзининг маъносини шу мантиқ орқали ҳам изоҳласа бўлади. У доим инсоният билан бирга. Бундан аввал ҳам, ҳозир ҳам у халқнинг тўй-маъракаларида хизматда.

Кимнинг дастурхони ноз-немъатга тўла, кимдир эса бундан бенасиб, лекин ҳар иккى ҳолатдам дастурхон бирдек қадрли. Унутмайлики, асрлар давомида қадрлаб, ҳурмат билан қаралган дастурхонимиз бундан кейин ҳам ҳамиша эъзозда бўлсин.

Дилобар ЖУРАЕВА,
журналист

Ўзбекистонни бутун жаҳон тан олиб, узвий алокаларни ўйла кўяётганидан ҳар канча фахрлансак арзиди. Шу тарика биз ўзбек эканлигимиздан гуурланиб яшаймиз.

Бир-биримизга бўлган этади. Колганлар тожик ва ҳурмат бошқа миллат ва-бошқа миллатга мансуб килларининг хавасини инсонлар. Улар ҳам ўзбек келтиради.

Лекин гуруч курмаксиз бўлмайди деганларидек, хануз айрим жойларда ўзбек тилига эътибор сустлиги кишини ранжитади. Бундай ҳолатлар шифохона ва ташхис марказларида кўпроқ учрайди. У ерларга умид билан борганд беморлар ноанлик ҳулосалардан сарсон. Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилганига 18 йил бўлганига қарамасдан иш юритиши ҳамон рус тилида эканлиги ачинарлидир. Айни вақтда Деновда 300 мингдан ошик киши яшаса, ахолининг 70-80 фоизини ўзбеклар ташкил

тилини тўлиқ билишади.

Иссик жоннинг иситмаси бўлади деганларидек, касаллик туфайли шифохонага борасиз. Врачлар ўз навбатида касалликка анил, ташхис қўйиш учун ултратровуш текширувидан ўтиши тавсия этади. ЎЗИ ташхис аппаратлари Деновда кўп. Уларга борадиган беморлар эса берилётган хулосалардан кони-

киш ҳосил килмаяти. Чунки улар рус тилида ёзилади. Унинг моҳиятига факат шифокор тушунмаса бошқалар умуман тушунмайди. Бунга мисол тарикасида Олтинсой тумани Яккатут маҳалласида

яшовчи Адолат Бобомуродовага берилилган УЗИ ташхис хуласаси сасини келтириш мумкин.

Уни врач С.Абраева берган. Мана сизга палапартишилик.

«Давлат тили тўғрисида» ги қонуннинг 7-модда-сида Ўзбекистонда муасаса, корхона, ташкил ва бирлашмаларда иш давлат тилида юритилади дейилган. Ҳуш, соғлиқни саклаш тизимиға қарашли ташхис марказларида нега конунга риоя этилмайди? Ўзбек тилида иш юритиш шунчалар қийинми?

Ўрол БЕКМУРОДОВ,
Денов тумани

Ўз тилимизни унутмайлик

Оғриқ нуқталаар

Ҳостоз

Онадек меҳр-ла бошимиз силаб, ўғлим деб, қизим деб савод ўргатган. Нури келажакнинг эртаси сиз деб Жажжи кўлимиизга қалам тутқазган.

Афлотун, Беруний, Искандарнинг ҳам Саводин чиқарган оддий муаллим. Форобий, Кубродек донишмандлар ҳам Устоzlар қўлида олганлар таълим.

Биримиз инженер, муҳандис, олим Ё донгдор қурувчи, қўли гул боғбон. Қай бир қасб эгаси бўлмайлик доим Устоz, тилагимиз — бўлинг соғ-омон.

Нилуфар АННАЕВА

«Муштарий минбари» купони №

Фамилиянигиз _____

Исмингиз _____

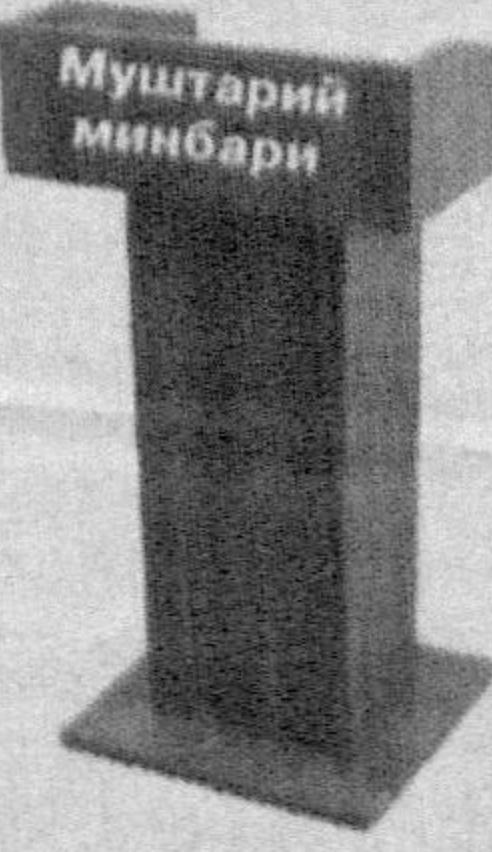
Отангизнинг исми _____

Туғилган йилингиз _____

Манзилингиз _____

Иш(ўқиши) жойингиз _____

Кайси мавзуда чиқиши қилмоқчисиз? _____

Рұхий тест

Буни билмоқчими- сиз? Унда куйида келти- рилган 11 та саволга «ҳа» ёки «йўқ» жа- воблари- дан бирини танланг.

Сиз билан муюмалада бўлиш ёқимлими?

Тест саволлари:

- Сиз гапиришга нисбатан тинглашни ёқтирасизми?
- Сиз ўзингиз танимаган нотаниш одам билан ҳам сұхбатлашиш учун мавзу топа оласизми?
- Сиз доимо ўз сұхбатдошингизни дикқат билан тинглай оласизми?
- Сиз ўзга кишиларга маслаҳатлар беришни ёқтирасизми?
- Сұхбат мавзуси Сиз учун қизиқарсиз бўлса, у ҳолда буни сұхбатдошингизга ошкора қиласизми?
- Агар сұхбатдошингиз Сизни тингламаётган бўлса, жаҳлингиз чиқадими?
- Сизда ҳар қандай масала бўйича ўз фикрингиз борми?
- Сұхбат мавзуси Сиз учун нотаниш бўлса, унда сұхбатни даврада давом эттира оласизми?
- Сиз ҳамманинг нигоҳида, дикқат марказида бўлишни ёқтирасизми?
- Сиз етарли даражада билимга эга бўлган, энг камиди уча предмет асосини эгаллаганимисиз?
- Сиз ўзингизни дилкаш инсон ёки яхши нотик деб хисоблайсизми?

Тест калити:

«Ҳа»: 1, 2, 3, 6, 7, 5, 8, 9, 10, 11; «Йўқ»: 4, 5.

Тест калитига мос тушган жавоб 1 баллга тенгдир. Барча мос келган жавоблар қўшиб чиқилади.

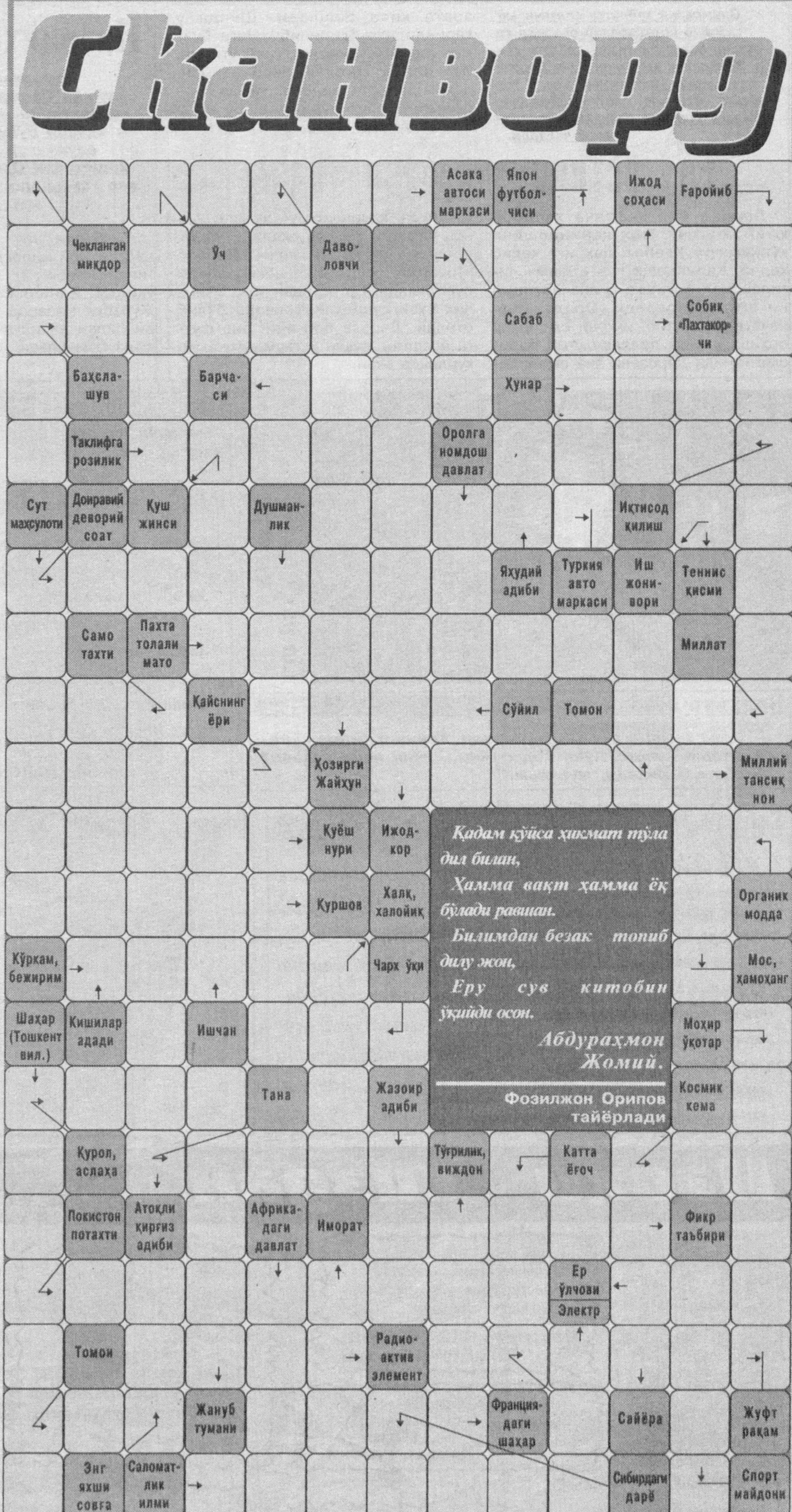
0:3 баллар — Сиз билан муюмалага киришиш ниҳоятда қийин, ёқимли эмас, ҳатто баъзида бу жараён оғир кечади. Шунинг учун гоҳида одамлар Сиздан иложи борича узоқрок юришга ҳаракат қиласидар. Айрим саволлар пайдо бўлса ҳам Сиздан ёрдам сўрамайдилар. Сиз одамлар билан муюмала қилишни билмайсиз.

4:9 баллар — Сиз хушмуомала, хушёр ва ёқимли сұхбатдошсиз, лекин кайфиятингиз ёмон бўлган пайтларда ўз руҳий ҳолатингизни бошқара олмайсиз. Бу эса ўз навбатида парионхотирликни келтириб чиқаради.

10:11 баллар — Сиз жуда ёқимли сұхбатдошсиз, зийраксиз. Сұхбатдошингизнинг кайфиятидаги ўзгаришларни хисобга олган ҳолда муюмалани ташкил эта оласиз. Аммо уни жуда ҳам ошириб юборманг.

Эълон!

Тошкент Ахборот Технологиялари Университети томонидан 2005 йилда Михайлов Никита Евгеньевич номига берилган №45-Т-414 рақами рейтинг дафтарчаси йўқолганлиги сабабли бекор қилинади

Жазога ҳукм қилиш учун келтирилган бир гунохкорга подшоҳ шундай деди:

— Мулозимларим сенга 2 дона кути, 20 дона чарм тўп беришади. Тўпларнинг 10 донаси кора, 10 таси оқдир. Сен бу тўпларни кутига жойлайсан. Кейин мен ёнингга келиб, қолкоклари беркилган кутилардан бирини танлайман. Сўнгра, танланган кутидан кўзимни юмид бир дона тўп оламан. Олган тўпим оқ бўлса, яшайсан. Ако ҳолда сени ўлимга ҳукм киламан.

Савол: сизнингча, маҳбус кутиларга тўпларни қандай жойлаши лозим?

Бир кема ҳалокатидан кейин тирик қолган тўрт йўловчи дengiz ўртасидаги бир оролчага тушиб колицди. Оролча тамоман куриган ўт-ўланлар билан копланган эди. Йўловчилар бир кун эрталаб уйғониб, чақмөқ тушиб, оролчадаги куриган ўсимликлар ёниб, улар томон кела бошлаганини кўрдилар. Маълум вақтдан кейин ёнгин бутун оролни ёқиб кул қилди, лекин тўрт йўловчи омон колицди. Улар бунга қандай эришдилар?

Эслатма: улар ёнгин пайтида дengизга тушибмаган ва қоя, тош каби жисмларнинг устига чиқмаган.

Бу савол Австралияда кўлланиладиган ёнгиндан омон қолиш усули билан боғлик.

Мўъжизалар

Олимларни ҳайратга солувчи энг гаройиб истеъодлар орасида ер остини бевосита кўриш лаёкати ҳам бор. Канадалик корчалон Раул Дерозе ана шундай кишилардан эди. У хар иккала бикинида, пастки ковургалар остидаги ўтири ва санчилик оғриқдан азоб чекарди...

Ер остини кўрувчи одам

Дерозе бир ҳафтача ҳандори ютиб юргач, бир қариндошини кўриш учун Квебек шахрига келиб қолди. Қариндоши сув етишмаслигидан мол боқишига қўйналётанини айтиб зорланди. Орадан бир неча дакиқа ўтиб, иккови омборлар отидаги очиқ даладан ўтиб боришаётганида Дерозени яна оғриқ бе-

зовта қила бошлади. Шунда у қариндошига ўгирилиб: «Нега бундай гапирайётганини сўраб ўтирма, барибир тушунтириб беролмайман, лекин ер ости дарёси устида турганини сезиб турибман. Бу ерда сув жуда ҳам мўл. Дарё 70 фут чу-

курлиқда, қалинлиги уч дюмли сланец қатлами бўйлаб оқади...» деди. Орада уч ҳафта ўтгач, Дерозе кўрсатган жойда дастлабки кудуқни бургулашибди. Ер остидан тоза ичмиллик суви қудратли фаввора бўлиб отилди. Дерозе бор-йўғи бир футга адашган, сувли қатлам шунча чукурлиқда экан.

Болалар сўзлаганда

— Отанг онангга эллик сўм беради. Кейин йигирма сўмини қайтариб олади. Хўш, Абдурайим, кейин нима чиқади? — Жанжал чиқади, муаллим.

Тиббий ўғит**Майизли гой**

Халқ табобатида ўтгалда, кўкракда тўпланган балғамдан халос қилиш ва овозни яхшилаш мақсадларида кўлланилган. Ибн Сино асарларида биз қўйидагиларни ўқиймиз: «Майиз жигар ва мезданинг дўстидир... Узум ва майиз уруги билан биргаликда ичак оғриқларига яхши, майиз эса буйрак ва қовуқка фойда қиласди».

Йўғ-э...

Америкалик Пит Руфф бошининг устидаги олмани бумеранг ёрдамида уриб тушириб, барчани лол қолдирган экан.

Рассом ҳандаси

Рассом Шавкат МУЗАФФАР

Изоҳи сиздан...

Хавони бузган қайсинг, Бўлмайсанми, хижолат? Рекорд ўрнатиш ҳам бир, ўзига хос тикорат.

Самандар НАЗАРКУЛОВ,
Гулистон шахри

Алё, Бухоро! Бу-хо-ро...
Бу-х-х-о-р-о-о!

Моҳинур,
Кибрай тумани

Бу ахволда шоввозлар,
Бузиши «бұдқа»ни.
Наҳотки билишмайди,
Афзалигин «сотка»ни.

Асадулло
МИРЗААКБАРОВ,
«Ҳамкорбанк» АТБ
бирлашган касаба
уюшмалари қўмитаси-
нинг раиси

Телефон будкасига,
Сигади қанча одам.
Кўлингиздан келса гар,
Уриниб кўринг сиз ҳам.

Мадинабону
НОРМУРОДОВА,
Ҳамза тумани

Алла Долженкова, Анвар Юнусов, Довуд Мадиев (Бош мұхаррир ўрнебосари), Жаҳонгир Шарофбеков (масъул котиб), Мальмура Адилова, Мирзоҳид Содиков, Нормамат Аллаёрнов, Носирхон Абиров, Ойсулов Нафасова, Пиримкул Қодиров, Соғинидик Ниетуллаев, Шамси Эсонбоев

Бизга қўнғироқ қилинг:

Котибият: 153-52-78

Хатлар бўлими: 153-85-43

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот

агентлигига 0116-роям билан

рўйхатга олинган.

IBM компютерида террилди ва

саҳифаланди. Офсет усулida

босилди. Бичими А-3. Ҳажми 2

босма табок.

E-mail: ishonch-doverie@mail.ru

Бизнинг манзил:

700165, Тошкент шаҳри,

«Бухоро» кучаси, 24-йў.

Нашр кўрсаткичи: 133; 134

«Шарқ» нашриёт-матбаба

акциядорлик компанияси

босмахонасида чоп

этиди. Корхона

манзили: «Буюк Турон»

кучаси, 41-йў.

Газета ҳафтанинг сешанба,

пайшанба ва шанба

кунлари чиқади.

Муаллифлар фикри

такририят нўқтаси назаридан

фарқланиши мумкин.

Нашримиздан кўнириб

босилганди «Ishonch»дан

олинглиниги кўрсатилиши шарт.

Тикорат аҳамиятига молик

материаллар ғәлгиси

остида чоп этилади.

Навбатчи котиб - Ж.Шароғбоев

Навбатчи - У.Яъкубов

Мусахих - Н.Юлдошев

Саҳифаловчи-дизайнер:

Ж.Юнусов, Ю.Михайлowski

Буорта Г-114 Тираж: 19960

Босишга топшириш вақти - 21.00

Топширилди - 19.00

Сотупда эркин нархда 1 2 3 4 5 7 8

**Мунажжим
башюрати**

(18-17 феврал)

Иш хойингизда янги гоя ва режаларингиз ижобий натижасини беради. Анчадан бери кўришмаган дўстлар билан учрашасиз. Янги уйга кўчиб ўтасиз. Аммо маблағ масаласида шошилмасдан иш кўринг. Дам олиш кунларини дўстлар ва яқинларингиз даврасида ўтказинг.

Омад сизнинг ҳамрохингиз бўлади. Саёҳатга чиқиш ва ўз дунёкашингизни янада кенгайтириш учун жуда куляй пайт. Оиласигизда муаммолар келиб чиқади. Лекин сиз уларни тез ва осон ҳам этасиз. Оптимистик руҳ сизни тарк этасин. Маблагингизни янада ортади.

Асосий вактингизни ўқишга ва илм олишга қаратинг. Номзодлик ишларини осонлика тутагиб оласиз. Раҳбарингиз назарига тушасиз. Диққатингизни бир жойга жамланг. Спорт билан оиласига шугулланинг. Яқинларингиз даврасида бўлинг.

Таваккал ўйнлардан сакланинг. Агар қарзларингиз бўлса улардан ҳалос бўлинг. Ҳафа романтик учрашувларга бой бўлади. Умр йўлдошингиз билан келгусидаги режаларни муҳкамма кулиш вакти етди. Фарзандларингиз соглиги ҳақида қайрунинг. Шахрдан чепта чиқуб дам олиш сизнинг кайфиятнингга тетиклик баш этади.

Хизмат сафарларига чиқиш, шартномалар тузиш олдиндан тузилган режаларингизнинг амалга ошиши сабаб бўлади. Асосий ўтиборни ўй-рўзгор юмушларига қаратинг. Таваккал ўйнлар, кимор ва казиноларга боришидан сакланинг. Маблагингизни бекорга сарфламанг.

Шахсий гигиена қоидаларига қатъий амал қилинг. Шунда гриппдан нари бўласиз. Бу ҳафта сизга романтик учрашувлар тақдим этади. Кутимаган совгалар оласиз. Дил изҳорлари, тасодифий танишувлар, севги-муҳаббат бобида янгиликлар бўлади. Кўчмас мулк эгаси бўласиз.

Үй-рўзгор ишларидаги масъулиятли бўлинг. Фарзандларингиз соглигига ўтибор қаратинг. Маблағ билан боғлиқ тикорат ишларидаги таваккал қилинг. Омад сизга ҳамроҳ бўлади. Ташмирлаш ва янги уй сотиги олиш жуда муваффакиятли ва кўнгилдагидек кечади.

Оиласига муаммоларни ҳал этиш вақти келди. Яқин қариндошларни, оила аъзоларингизни, дўстларингизни совгалар билан сийланг. Кутимаган танишувлар, романтик учрашувларга тайёр туринг. Фарзандларингиз билан тоғ ён бағрига дам олишга чиқинг.

Анчадан бўён кўрмаган синфдошлар, курсдошлар билан учрашасиз. Атрофдагилар билан мумодала қилинда интизомли бўлинг. Денгиз сувлари солинган ванна қабул қилинг. Бу сизни зўриклишлардан ҳалос этиб, кайфиятнингизни кўтаради. Маблагингиз купилмаган ҳолда ўсиб боради.

Ечимини кутаётган муаммолар ҳақида қайгуринг. Диққатингизни бир жойга жамлаб иш тутинг. Бу эса маблагингиз кўпайишига сабаб бўлади. Имиджингизни ўзgartиринг. Бўш вактингизда гўззалик салонларига, сарторошоналарга ташриф буоринг. Кутимаган совгалар оласиз.

Үнги буюлар, кийим-кечаклар харид қиласиди. Бирор муддат ёлғиз қолинг. Бу сизга ички дунёнгизни тушунишга, ижодий иқтидорингизни намоён этишига, куч ва гайратингизни тиклаб олишга ёрдам беради. Жисмоний меҳнат билан шугулланинг. Хизмат сафарлари режалаштирилган натижани беради.

Ўнган кунларни ёдда тутинг. Ёлғизланиб қолмаган, дўстлар ва яқинларингиз даврасида бўлинг. Иш жойингизда мартағангиз ошади. Раҳбарингиз ўтиборига тушасиз. Берган ваъдаларингизни бажаришга ҳаракат қилинг. Шунда атрофдагиларнинг сизга бўлган ишончи ортади. Спорт билан шугулланинг.

Навбатчи котиб - Ж.Шароғбоев
Навбатчи - У.Яъкубов
Мусахих - Н.Юлдошев
Саҳифаловчи-дизайнер:
Ж.Юнусов, Ю.Михайлowski
Буорта Г-114 Тираж: 19960
Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 19.00
Сотупда эркин нархда 1 2 3 4 5 7 8